

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI TALLINNA KOLLEDŽ

Majandusarvestus

Kätlin Talvoja

**MAJANDUSAASTA ARUNDE KOOSTAMINE JA UUE
RAAMATUPIDAMISE DIREKTIIVI MÕJU
(IMG NUMERI OÜ NÄITEL)**

Lõputöö

Juhendaja: Margit Pado

Tallinn 2014

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. MAJANDUSAASTA ARUANNE JA SELLE KOOSTAMINE	5
1.1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisele eelnevad tegevused.....	5
1.2. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsüübid.....	10
1.3. Majandusaasta aruande koostamine	13
1.4. Majandusaasta aruande esitamine ettevõtjaportaali kaudu.....	18
2. UUS RAAMATUPIDAMISE DIREKTIIV	22
2.1. IMG Numeri OÜ tutvustus	22
2.1.1. Ettevõttes osutatavad teenused.....	24
2.1.2. Teenindusviisid ja nende kirjeldus.....	25
2.2. Uus raamatupidamise direktiiv.....	26
2.3. IMG Numeri OÜ majandusaasta aruanne ja uue direktiivi mõju sellele.....	31
KOKKUVÕTE.....	37
VIIDATUD KIRJANDUS	39
LISAD	42
Lisa 1. Direktiiv 213/34/EL bilansi horisontaalne skeem	42
Lisa 2. Direktiiv 2013/34/EL kasumiaruande skeem	45
Lisa 3. IMG Numeri OÜ konsolideeritud majandusaasta aruande tegevusaruanne.....	46
Lisa 4. IMG Numeri OÜ konsolideeritud majandusaasta aruande konsolideerimata bilanss ...	47
Lisa 5. IMG Numeri OÜ konsolideeritud majandusaasta aruande konsolideerimata kasumiaruanne	48
SUMMARY	49

SISSEJUHATUS

Majandusaasta aruande koostamine ja esitamine on kohustuslik kõigile ettevõtetele ning peab vastama seadusega fikseeritud vormile. Reeglid lihtsustavad ühelt poolt nii aruande koostaja tööd, kui ka aruande tarbijaid.

Eesti sihiks on olnud raamatupidamisaruandluse vastavusse viimine rahvusvahelise finantsaruandluse standarditega, tuntud ka lühendina IFRS. Enamus avaliku huvi üksusi, nagu börsiettevõtted, pangad ja kindlustusseltsid kasutavad juba täielikult IFRS`i reegleid. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete aruandlus oli plaanis ühildada lihtsustatud standardiga ehk SME IFRS`ga.

Eesti püüdlused on seoses 2013 aastal vastuvõetud direktiiviga saanud arvestatava tagasilöögi, ning mille lõplik ulatus ei ole käimasolevate vaidluste tõttu tänaseks veel selgunud.

Uue direktiiviga soovis Euroopa Liit vähendada väikeste ettevõtete halduskoormust ning suurendada finantsaruannete selgust ja võrreldavust. Eesti puhul on tagajärjeks aga olukord, kus direktiiviga keelatakse nõuda väikese suurusega ettevõtetelt, mis moodustavad valdava enamuse meie ettevõtete koguarvust, rahavoogude ja omakapitali muutuste aruandeid ning mõningaid teisi täna nõutud lisasid, mis kokkuvõttes vähendavad läbipaistvust.

Õnneks on liikmesriikidele jäetud õigus paljusid muudatusi ka mitte kohaldada ja võib eeldada, et valikuvõimaluste puhul jätkab Eesti endisel suunal.

Eesti on vaidlustanud direktiivi sätteid, mis takistavad SME IFRS`i kasutamist ja et vaidluse tulemusi on raske ennustada tuleb valmis olla, et 2016 aasta aruanded tuleb esitada uute reeglite järgi.

Lõputöö eesmärgiks ongi uurida majandusaasta aruannete koostamise aluseks olevaid kehtivaid reegleid, uue direktiiviga kaasnevaid uusi reegleid ning nende mõju Eesti ettevõtetele ja majandusaasta aruannete info tarbijatele. Kuna uut raamatupidamise direktiivi rakendatakse alates 2015. aastast, siis on selle sisu ja rakendamise võimaluste analüüsimine töö autori arvates aktuaalne ning huvipakkuv ülesanne.

Töös otsitakse vastust järgmisele küsimusele. Kas uuel raamatupidamise direktiivil - 2013/34/EL - on Eestis esitatavatele majandusaasta aruannetele oluline mõju ning kui jah, siis kas positiivne või negatiivne.

Lõputöö on uudne praktilisest aspektist, kuna teadaolevalt ei ole varem uuritud uue kehtima hakkava raamatupidamise direktiivi mõju majandusaasta aruannete koostamisele ja majandusinfo avalikustamisele.

Analüüsi meetoditena on autor kasutanud kvalitatiivset uurimismeetodit, milleks on IMG Numeri OÜ kosolideeritud majandusaasta aruande bilansi ja kasumiaruande analüüs. Samuti on töös kasutatud Majandusaasta aruande ja uue direktiivi käsitlevaid väljaandeid ja trükiseid ning asjakohaseid jooksvaid meediakajastusi.

Lõputöö on oma ülesehituselt jaotatud kahte suuremasse ossa. Esimeses osas uuritakse kuidas koostatakse majandusaasta aruannet, mis on sellele eelnevad tegevused. Tutvutakse põhjalikumalt raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsipidega.

Teises osas tutvustatakse ettevõtte IMG Numeri OÜ ajalugu ja osutatavaid teenuseid. Tutvustatakse uut Raamatupidamise direktiivi, antakse lühikokkuvõtte uue direktiivi muudatustest, selle mõjust väikeettevõtete aruandlusele Eestis. Analüüsitakse kuidas on IMG Numeri OÜ majandusaasta aruanne koostatud ning mis muutub uue direktiivi jõustumisel.

Töö kokkuvõttes tuuakse välja olulisemad analüüsi tulemused, antakse neile autoripoolne hinnang ning hinnatakse püstitatud eesmärgi saavutamise tulemuslikkust.

1. MAJANDUSAASTA ARUANNE JA SELLE KOOSTAMINE

1.1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisele eelnevad tegevused

Iga raamatupidamiskohustuslane on kohustatud korraldama oma raamatupidamist kooskõlas raamatupidamise korraldamise põhinõuetega, mille kohaselt peab olema tagatud aktuaalse, olulise, objektiivse ja võrreldava informatsiooni saamine raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest.

Raamatupidamiskohustuslane on kohustatud dokumenteerima kõiki oma majandustehinguid ja kirjendama algdokumentide või nende põhjal koostatud koondokumentide alusel kõiki oma majandustehinguid raamatupidamisregistrites (Raamatupidamise seadus § 4).

Raamatupidamise aastaaruande koostamise aluseks on raamatupidamisregistrites kirjendatud majandusaasta majandustehingud ja reguleerimiskanded. Aastaaruande koostamiseks inventeeritakse raamatupidamiskohustuslase varade ja kohustuste saldod, hinnatakse registrites kajastatud varade ja kohustuste väärtuse vastavust raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsiipidele ja rakendatavale raamatupidamistavale, tehakse reguleerimis- ja lõpetamiskanded ning koostatakse põhjaruanded ja lisad (Raamatupidamise seadus § 15 lg 3).

Inventeerida tuleb kõik varade ja kohustuste bilansikirjed, mida ettevõtte majandustegevuse raamatupidamise arvestuses kasutab. (1 lk 11)

Juhatuse liikme aktiivne kaasamine. Raamatupidamise seaduse kohaselt on juhatus vastutav raamatupidamise aastaaruande koostamise ja selles kajastatud andmete ja finantsnäitajate eest. Seega ei saa lugeda heaks tavaks, kui juhatuse liige või liikmed näevad aruannet esimest korda alles seda allkirjastama asudes. Juhatuse tähelepanu on äärmiselt oluline juba aruande koostamise varajases etapis, alustades kasvõi tegevusaruandest.

Raamatupidajal ei pruugi olla piisavalt informatsiooni või volitusi, et hinnata äriühingu varasid ja kohustusi. Alati ei jõua raamatupidajani kõik lepingud, mis äriühing on sõlminud, eriti

sellised, millega ei kaasne otseseid raha liikumisi nagu näiteks saadud või antud garantiid, seatud hüpoteegid, pooleliolevad kohtuasjad. Samas tuleb kogu selline informatsioon aastaaruandes avalikustada. (2 lk 7)

Ettevõtte jätkusuutlikuse kontroll. Sageli jäävad tegevuse peatamise, lõpetamise või muud sarnased otsused pidama omanike või juhtkonna tasandile ning need avaldatakse töötajatele nii hilja kui võimalik. Kui ettevõtte omanikud on otsustanud tegevuse lõpetada, ei kehti majandusaasta aruande koostamisel enam jätkuvuse printsiip ja aruanne tuleb koostada RTJ 13 "Likvideerimis- ja lõpparuanded" nõuete kohaselt. See tähendab vastava asjaolu avalikustamist ning eelkõige varade ja kohustuste ümberhindamist nende likvideerimisväärtusele.

Auditi või ülevaatus vajalikkus. Audiitorkontroll on majandusarvestuse osa, mille eesmärk on suurendada raamatupidamisaruannete kasutajate kindlustunnet, et ettevõtte finantsseisund ja majandustulemus on õigesti ja õiglaselt kajastatud. Audiitor kontrollib raamatupidamisaruannete vastavust reeglitele, mille kasutamist aruannete koostaja ise on deklareerinud ning mis selle raamatupidamisaruande jaoks määravad, mida õige ja õiglase kajastamise all mõistetakse. (3 lk 10)

Auditi ja ülevaatus kohustuse piirmärad tulenevad audiitortevgevuse seadusest, mida ettevõtjatel ega raamatupidajatel oma igapäevatoos sageli vaja ei lähe. Auditi või ülevaatus kohustuse kriteeriumid olenevad ettevõtte suuruselt: bilansimahust, käibest ja töötajate arvust. Tabelis 1 on koostatud auditi ja ülevaatus kohustuse kriteeriumid.

Lisaks on audit kohustuslik igale aktsiaseltsile, riigiraamatupidamiskohustuslasele, kohaliku omavalitsuse üksusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, sihtasutusele ja riigieelarvest eraldist saavale erakonnale. (4)

Tabel 1

Auditi ja ülevaatuse kohustuse kriteeriumid

Täidetud peab olema 2 kriteeriumi 3-st	AUDIT	ÜLEVAATUS
Müügitulu või tulu	> 2 000 000	> 1 000 000
Varad bilansipäeva seisuga	> 1 000 000	> 500 000
Keskmine töötajate arv	> 30	> 15

Täidetud peab olema 1 kriteerium 3-st	AUDIT	ÜLEVAATUS
Müügitulu või tulu	> 6 000 000	> 3 000 000
Varad bilansipäeva seisuga	> 3 000 000	> 1 500 000
Keskmine töötajate arv	> 90	> 45

Allikas: (5)

Milline aruanne koostada. Raamatupidamise seaduse järgi on raamatupidamise raamistiku valimine (kas IFRS, nii nagu see kehtib Euroopa Liidus või Eesti hea tava) Eestis ettevõtte enda otsustada, v.a seaduses sätestatud juhtudel. Kui raamatupidamise raamistik on tavaliselt teada ja see pole aastaga muutunud, jääb teha valik, kas koostada eraldiseisev või konsolideeritud aruanne, kasutada taksonoomilist aruandluskeskkonda või valmistada aruanne ette muus formaadis? Kui aruandeaastal on soetatud mõni tütarettevõtte, tuleks kindlasti kaaluda, kas koostada konsolideeritud aruanne või kehtivad vabastused konsolideerimiskohustusest.

Saldode inventeerimiskohustus. Teha tuleb aastalõpu inventuurid, kinnitada saldod ostjate ja hankijatega ning üle vaadata, mida sisaldab iga bilansi- või kasumiaruande kirje. See on hea võimalus samaaegselt valmistada auditiks ette vajalik informatsioon, sest kui audiitor tuleb, on kõik vajalik info koos.

Juhatus antavad hinnangud. Raamatupidamise seadus nõuab aasta lõpus juhatuse hinnanguid teatud valdkondadele. Erilise tähelepanu all on alati varade väärtuse hindamine (firmaväärtus, kinnisvarainvesteeringud, finantsinvesteeringud, varud, laekumata nõuded jms). Sageli juhtub nii, et vajalikke allahindlusi hakatakse tegema alles siis, kui audiitor tuleb auditeerima, sest juhtkond pole eelnevalt piisavalt süvenenud allahindluste vajalikkusesse. Realistlikel hinnangutel on väga oluline osa usaldusväärsete aruannete koostamisel. Kuigi on loomulik, et osa raamatupidamislikest hinnangutest ei osutu täpseiks, on juhtkond kohustatud tegema hinnanguid oma parima teadmise kohaselt. Raamatupidajal tuleks juhtkonnalt hinnanguid küsida võimalikult varakult, et need kajastuksid ka majandusaasta aruandes. Näiteks lepingutest tulenevad garantiid,

muud lepingulised kohustused, pooleliolevatest kohtuasjadest tekkida võivad kulud jms. Raamatupidaja ei pruugi olla teadlik lepingu lisatingimustest, pakutud lisateenustest vms, mis vajaksid eraldiste arvutamist, seega peaks juhatus hindama, kas eraldis on vajalik.

Vajalikud aastalõpukanded. Kui üks aasta lõppeb ja teine algab, tuleb üle vaadata kõik kehtivate laenude ja liisingute maksegraafikutejärgsed lühi- ja pikaajaliseks jagamised, nii nõuete kui ka kohustuste osas. Samuti on vaja arvestada viitintressid ning teha muud aasta lõpetamise kanded, mida tavaliselt tehakse ainult kord aastas ja mis seepärast võivad kergesti ununeda.

Seotud osapoolte selgitamine. Alati ei pruugi raamatupidajal olla informatsiooni kõikide isikute kohta, keda loetakse ettevõttega seotud osapoolteks. Samas tuleb majandusaasta aruandes avalikustada nendega aasta jooksul tehtud tehingud ning tuua välja saldod bilansipäeva seisuga. Vajaduse korral tuleb teha väike uurimistöö, kasutades RTJ 2 „seotud osapoolte“ definitsiooni ja äriregistri informatsiooni ning need isikud ettevõtte jaoks defineerida ning dokumenteerida.

Seotud osapoolteks aastaaruande mõistes loetakse neid tehingupartnereid, kelle üle omatakse kontrolli või olulist mõju. Kontrolli omamiseks loetakse näiteks, kui ettevõtte juhatus omab õigust teha üksinda otsuseid teise osapoole osas ning olulise mõju omamiseks peetakse, kui juhatuse liige saab kaasa rääkida teise osapoole juhtimise küsimustes. Tüüpilised seotud osapooled on järgmised tehingupartnerid:

1. Emaettevõtte (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud).
2. Tütarettevõtted.
3. Sidusettevõtted.
4. Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (näit. emaettevõtte ülejäänud tütarettevõtted).
5. Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriliste otsustele.
6. Eelmises punktis kirjeldatud isikute lähedased pereliikmed (s.o. pereliikmed, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu; näiteks elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Antud loetelu ei ole lõplik ning juhul kui omatakse olulist mõju või kontrolli sellise ettevõtte üle, keda nimekirjas ei ole, tuleb informatsioon tehingute kohta aastaaruandes siiski avalikustada. (6)

Aruande arusaadavus. Sageli juhtub, et majandusaasta aruandes avalikustatakse palju tarbetut informatsiooni, mis ei anna lisaväärtust, vaid dubleerib juba eelnevalt avaldatud andmeid. Iga koostatava lisa eesmärk peaks olema see, et see annab aruandele mingi lisaväärtuse ja selgitaks, millest rida bilansis ja kasumiaruandes koosneb. Samuti ei pea kasutama kõiki taksonoomilise aruandluskeskkonna poolt pakutavaid lisasiid, vaid ainult neid, mis on ettevõtte seisukohalt olulised. Tuleb jälgida, et oluliste saldode või info kohta, mis ei pruugi olla numbriline, kuid on ettevõttele oluline, oleks avalikustatud lisainformatsioon. Kui mõelda hästi läbi, kes on aruande lugejaks, on teada ka paremini, millist infot on vaja aruandes esitada. Kõik majandusaasta aruanded on avalikud – seega on aruanne alati ettevõtte esindusdokument ja igale asjast huvitatud lugejale kättesaadav.

Täiendavad kontrolliprotseduurid. Aastaaruande koostamiseks vajalikke kontroll-lehti võib leida pea iga suurema audiitorbüroo kodulehelt. Tavaliselt on sinna kogutud kõik avalikustamist puudutavad nõuded äriseadustikust, raamatupidamise seadusest ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditest. Samuti on selline kontroll-leht kasulik, kui aasta jooksul on tehtud uusi tehinguid, et järele vaadata, mida nende puhul on vajalik avalikustada. Kindlasti tuleks kasutada kas sõltumatu isiku abi (näiteks mõni kolleeg), kes loeb lõpuks üle kogu aruande, sest võib juhtuda, et ta märkab vigu, mida aruannet kokku pannes enam ise tähele ei pannud. Kui neid samme järgides hakata varakult majandusaasta aruannet koostama, saab see õigeaks ajaks valmis ning ka auditi protsess läheb kiiremini. (7)

1.2. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsüübid

Majandusaasta aruande taksonoomiaga on kasutajad harjunud. Eriti mugav on kasutada eelmise majandusaasta alginformatsiooni. Sellegipoolest tuleks igal perioodil kogu esitatav informatsioon uuesti läbi mõelda, et vajadusel muuta lisade arvu, sisu või avaldatava informatsiooni mõttekust. Heaks abivahendiks on raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsüübid (RPS § 16). Raamatupidamise aastaaruannet koostades on tingimata tarvis hinnata, kas finantsaruandluse koostamisel on nendest alusprintsüüpidest lähtutud.

Majandusüksuse printsüüp. Raamatupidamiskohustuslane arvestab oma vara, kohustusi ja majandustehinguid lahus tema omanike, kreditoride, töötajate, klientide ja teiste isikute varast, kohustustest ning majandustehingutest. (RPS § 16)

Majandusüksuse printsüübi puhul tuleks määratleda isikud, kes on tegevjuhtkond raamatupidamise seaduse mõistes, kas juhatuse liikmed on ka töötajad töölepingu seaduse mõistes, kas nõukogu liige on aktsionär või ka töölepinguga töötaja jne. See informatsioon kajastatakse Seotud osapoolte lisas, kus eraldi tuleb avalikustada tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasu, olulised soodustused ja potentsiaalsed kohustused. Juhtkond ise peab hindama, kes on selle ettevõtte jaoks „juhtkond“. Seotud osapoolte lisas tuleks kõiki neid isikuid eristada ja avalikustada majandustehingute väärtused ning nende tehingute jääkide summad. Seotud osapoolte vaheliste tehingute tuvastamisel tuleb arvesse võtta eelkõige suhte sisu, mitte ainult selle õiguslikku vormi.

Majandusüksuse printsüübi järgimine peaks tagama kõikidele raamatupidamiskohustuslastele majandustehingutes võrdsed tingimused. (8 lk 21)

Jätkuvuse printsüüp. Jätkuvuse printsüüpi kasutatakse eeldusest, et raamatupidamiskohustuslane on jätkuvalt tegutsev ning tal ei ole tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust. (RPS § 16)

Ettevõtte juhtkond peaks raamatupidamise aastaaruande koostamisel hindama ettevõtte tegevuse jätkusuutlikkust vähemalt 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva. Hea tava nõuab, et majandusaasta aruandesse kirjutatakse sõnaselgelt, kas äriühing plaanib ka edaspidi (et siis jätkuvalt) tegutseda või mitte.

Juhul kui ettevõtte tegevuse jätkuvuse suhtes eksisteerib ebakindlus (näiteks ettevõtte omakapital ei vasta äriseadustiku nõuetele), on juhtkond kohustatud lisades avalikustama ebakindlust põhjustavad asjaolud. (RTJ 1 punkt 37)

Arusaadavuse printsiip. Arusaadavuse printsiibi kohaselt tuleks raamatupidamise aruandes avalikustatav informatsioon esitada ülevaatlikult ja üheselt mõistetavalt. (RPS § 16)

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatav informatsioon peab olema esitatud nii, et see oleks ülevaatlik ja üheselt mõistetav aruande kasutajatele, kellel on aruandest arusaamiseks piisavad finantsalased teadmised. (1 lk 21)

Olulisuse printsiip. Selle printsiibi puhul peetakse oluliseks sellist aruandainformatsiooni, mille avaldamata jätmine võib mõjutada aruande kasutajate poolt aruande põhjal tehtavaid majandusotsuseid. (RPS § 16)

Mis on ettevõttes oluline, mis mitte, otsustab iga ettevõtte ise. Mõõdukus ja ratsionaalsus, õiglane hinnang ja aus esitus on selle printsiibi märksõnad.

Olulisus (*materiality*) kujutab endast üht finantsaruannete auditeerimise põhjanevat mõistet, sest selle auditi eesmärgiks on anda põhjendatud kindlustunne, et finantsaruanded on koostatud kindlaksmääratud kriteeriumitele vastavalt ja ei sisalda olulisi vigu. See eeldab, et on kindlaks määratud, mida mõiste oluline (*material*) finantsauditi kontekstis tähendab. (9 lk 78)

Oluliseks peetakse sellist infot, mille avaldamata jätmine võib mõjutada aruande kasutajate poolt aruande põhjal tehtud majandusotsuseid. Olulisuse printsiip annab võimaluse kajastada ka ebaolulisi tehinguid lihtsustatud moel. Näiteks tuleneb olulisuse printsiibist tava, mille kohaselt ei kajastata bilansis varana esemeid, mis vastavad küll vara definitsioonile, kuid ei ole kuigi väärtuslikud. Seda tehakse ainult siis, kui vara on soetatud suure summa eest. Kui see summa on aga ebaoluline, kantakse see kulusse isegi juhul, kui vara kasutatakse pikema-ajaliselt. Kuna need summad ei ole olulised, ei moonuta nende summade kuldesse kandmine märkimisväärselt tervikpilti ettevõtte varast, kohustustest ja omakapitalist. (3 lk 43)

Järjepidevuse ja võrreldavuse printsiip. Raamatupidamise aruande koostamisel kasutatakse jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid, aruandlusviise ja aruandeskeeme. (RPS § 16)

Järjepidevuse ja võrreldava printsiibi rakendamisel kehtib arusaam, et number 0 on ka number. Raamatupidamise seadus sätestab: aruandeaasta nullväärtusega kirje esitatakse ainult siis, kui

eelnenud majandusaastal oli sellel kirjel nullist erinev väärtus (RPS § 22 lg 1). On eksitav, kui nulli asemel on kriips või hoopis tühi lahter.

Järjepidevuse ja võrreldavuse printsiip, mille kohaselt raamatupidamise aruande koostamisel kasutatakse jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid, aruandlusviise ja aruandeskeeme, ei tähenda seda, et arvestuspõhimõtteid, aruandlusviise ja aruandluskeeme ei tohi kunagi muuta. Pigem vastupidi – kui on vaja mingeid põhimõtteid muuta, siis neid ka muudetakse, kuid vastav informatsioon avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Tulude ja kulude vastavuse printsiip. Aruandeperioodi tuludest arvatakse maha nendesamade tulude tekkega seotud kulud. Väljaminekuid, millele vastavad tulud tekivad mingil muul perioodil, kajastatakse kuludena samal perioodil, mil tekivad nendega seotud tulud. (RPS § 16) Praktikast tähendab see seda, et kui ettevõtte on tasunud ette terve aasta auto kindlustuse arve, siis jagatakse esitatud arve järgnevate kuude osas laiali ning igal kuul tekib aastasest arvest 1/12 kulusid.

Tulude ja kulude vastavuse printsiibi puhul tuleks paralleelselt jälgida ka kõiki teisi raamatupidamise aastaaruande koostamise printsiipe.

Objektiivsuse printsiip. Raamatupidamise aruandes esitatav informatsioon peab olema neutraalne ja usaldusväärne. (RPS § 16) Aruannet ei tohi koostada kallutatult, st ei tohi esile tõsta infot, mis näitab ettevõtet paremas valguses ning peita (nt esitada joonealuse mäkusena väikeses kirjas) teavet mis ettevõttele nii soodus ei ole. Selle näite puhul oleks avalikustamise printsiip küll täidetud, kuid avalikustatud informatsioon ei oleks objektiivne. (3 lk 44-45)

Tulemusi ja tegevusi peab hindama erapooletult ning erapooletult peab need ka majandusaasta aruandes esitama.

Konservatiivsuse printsiip. Raamatupidamise aruannet tuleb koostada ettevaatlikult ja kaalutletult, et vältida varade ja tulude ülehindamist või kohustuste ja kulude alahindamist. Samas ei ole aruandes õigustatud varade ja tulude sihilik alahindamine või kohustuste ja kulude sihilik ülehindamine ning aruande kasutajate eest varjatud reservide tekitamine. (RPS § 16) Ressursse ja kapitali peab õigesti ja õiglaselt hindama, konservatiivselt, teiste sõnadega.

Avalikustamise printsiip. Raamatupidamise aruandes esitatakse kogu informatsioon, mis võimaldab saada raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest õige ja õiglase ülevaate. (RPS § 16)

Siin on asjakohane siduda raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioon tegevusaruande sisuga. Loomulikult peavad need kaks dokumenti olema teineteisega kooskõlas. Avalikustamise printsiip manitseb meid mitte varjama või mitte ilustama tegelikke fakte ja näitajaid.

Sisu ülimuslikkuse printsiip. Majandustehingute kajastamisel raamatupidamises ja raamatupidamise aruandes lähtutakse nende sisust ka siis, kui see ei ühti nende juriidilise vormiga. (RPS § 16)

Oluline on tehingu sisu, mitte algdokumendil kirjutatu.

1.3. Majandusaasta aruande koostamine

Raamatupidamise seaduse §13 on defineeritud:

1. Majandusaasta pikkus on 12 kuud.
2. Raamatupidamiskohustuslase asutamisel, lõpetamisel, majandusaasta alguskuupäeva muutmisel või muul seadusega ettenähtud juhul võib majandusaasta olla lühem või pikem kui 12 kuud, kuid ei tohi ületada 18 kuud.
3. Majandusaastaks on kalendriaasta, kui raamatupidamiskohustuslase põhikirjas või muus raamatupidamiskohustuslase tegevust reguleerivas dokumendis ei ole sätestatud teisiti.

Raamatupidamise seaduse §14, lg 1 ja 2 sätestavad raamatupidamiskohustuslasele kohustuslikud aruanded. Koondaruandeks on **majandusaasta aruanne**, mis koosneb raamatupidamise aastaaruandest ja tegevusaruandest, vajadusel lisandub siia ka audiitori järeldusotsus. Äriühingute puhul samuti kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanek.

Raamatupidamise aastaaruande eesmärk on anda õige ja õiglase ülevaade raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest (Raamatupidamise seadus § 15 lg 1)

Vastavalt Raamatupidamise seaduse §15 lg 2 koosneb raamatupidamise aastaaruanne põhjaruannetest ja lisadest. Põhjaruanded on **bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne, omakapitali muutuste aruanne ja lisad**.

Bilanss näitab ettevõtte finantsseisundit, kasumiaruanne aruandeperioodi majandustulemust ning rahavoogude aruanne rahavoogusid. Omakapitali muutuste aruanne annab täiendavat infot finantsseisundi ja selle aruandeperioodil toimunud muutuste kohta. (3 lk 55)

Raamatupidamise bilanss on raamatupidamisaruanne, mis näitab ettevõtte varasid ja nende finantseerimise allikaid mingi kuupäeva seisuga rahalises väljenduse. Seega on tegemist momentsuurusi iseloomustava aruandega.

Bilanss koosneb kahest osast – aktiva ja passiva. Aktivapoolel kajastatakse ettevõtte varad raha, varaliste nõuete, varude, materiaalse ja immateriaalse põhivara näol. Passivapoolel kajastatakse vara katteallikaid – kohustusi ja omakapitali seis. Bilanss kajastab ettevõtte arvestuslikku väärtust.

Bilansikirjete järjestus on erinevates riikides erinevalt sätestatud. Eestis kasutatakse vara ja kohustuste järjestamist likviidsuse alusel, mis on vastavuses rahvusvahelise raamatupidamisstandardiga (IAS-g), kus ei määratleta järjestamise täpset vormi ja mis jätab võimaluse järjestada bilansikirjed selliselt, nagu iga riik selle ise sätestab. (10, lk 26-27)

Kasumiaruanne kajastab aruandeaasta tulusid ja kulusid, perioodi jooksul saadud kasumit või kahjumit. Kasumiaruanne koostatakse perioodi kohta. Äriüksuse majandustegevus on suunatud kasumi teenimisele. Majandusüksus, mis genereerib stabiilselt kasumit, suurendab omanike, töötajate, klientide ja kogu ühiskonna heaolu. Seetõttu on kasumi õige arvestamine väga oluline ning kasumiaruanne äärmiselt oluline üksikaruanne. (11, lk 232)

Euroopa direktiivide kohaselt koostatakse kasumiaruannet kas kululiikide või funktsionaalse kuuluvuse lõikes. Kasumiaruande skeem 1 rühmitab kulud nende iseloomu järgi (tööjõukulud, amortisatsioon jne.). Kasumiaruande skeem 2 aga kulude funktsiooni järgi ettevõttes (müüdüd toodangu kulu, turustuskulud, üldhalduskulud), s.t osa kuluartikleid jagatakse eri kulukohtade vahel laiali. (12)

Kumba kasumiaruande skeemi on sobivam ettevõttes kasutada, otsustatakse igas ettevõttes eraldi ja pannakse kirja oma raamatupidamise sise-eeskirja. Skeemi 1 kasutavad sageli väiksemad ettevõtted ja teenindusettevõtted, mille kuludest suure osa moodustavad tööjõukulud ja amortisatsioonikulud ning puudub mõistlik alus nende kulude jagamiseks eri funktsioonide vahel. Skeemi 2 kasutavad sagedamini suured tootmis- ja kaubandusettevõtted, kuna see annab tavaliselt parema ülevaate kulutuste eesmärkidest. Skeem 2 on investorile informatiivsem ja rahvusvaheliselt rohkem tunnustust leidnud, kuigi kasumiaruande koostamine on keerulisem ja nõuab komplitseeritud raamatupidamist. (12)

Rahakäive (*cash flows*) tähendab raha laekumist ja väljamakseid. **Rahavoogude aruanne** (*statement of cash flows*) kajastab, kuidas ettevõtte tegevuste investeerimine ja finantsiline aktiivsus on mõjutanud raha ehk teisisõnu näitab ettevõtte aruandeperioodi raha laekumiste ja väljamaksete muutumist perioodi jooksul. (13, lk 32)

Rahavoogude aruannet on võimalik koostada otse- ja kaudmeetodil. Otsemeetodil (*direct method*) koostatud rahakäibe aruanne koostatakse kassapõhiselt. Kaudmeetodil (*indirect method*) koostatud rahakäibe aruandes teisendatakse kasumiaruandes esitatud puhaskasum põhitegevusest tulenevaks rahajäägi suurenemiseks või vähenemiseks. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahakäive esitatakse raha tegeliku laekumise või kasutamise järgi. (11, lk 257-260)

Omakapitali muutuste aruanne on raamatupidamisaruanne, mis kajastab aruandeperioodil toimunud muutusi raamatupidamiskohustuslase omakapitalis. Omakapitali muutuste aruandes kajastatakse aruandeperioodil toimunud muutusi raamatupidamiskohustuslase omakapitali kirjetes, tuues eraldi välja omanikelt kapitali tehtud sissemaksed ja omanikele tehtud väljamaksed, aruandeperioodi kasumi või kahjumi, arvestuspõhimõtete muutuste mõju, reservide suurendamise ja vähendamise ning muud omakapitali kirjed mõjutanud majandustehingud (Raamatupidamise seadus § 20 lg 1 ja 2).

Raamatupidamise aastaaruande lisadele esitatud põhinõuded on sätestatud raamatupidamise seaduses §-s 21 järgmiselt:

1. Kas raamatupidamise aastaaruanne on koostatud rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetest või Eesti heast raamatupidamistavast lähtuvalt.
2. Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.
3. Selgitused põhjaruannete oluliste kirjete ning nende muutumise kohta aruandeperioodil.
4. Muud olulised asjaolud õige ja õiglase ülevaate andmiseks raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest.

Raamatupidamise aastaaruande kohustuslike lisade loetelu on esitatud raamatupidamise seaduse lisa 3. Autori tõlgendus kohustuslike lisade avalikustamisest tähendab, et andmed on vaja avalikustada siis, kui avalikustatav informatsioon bilansi- või kasumiaruande kirjena on olemas. Kui ettevõtte majandustegevuse teatud liiki majandustehinguid ei teosta, siis puudub lisa koostamiseks vajadus.

Raamatupidamise aastaaruande lisades tuleb avalikustada eelnevalt käsitletud (avalikustamise printsiibist tulenevalt) kasutatud arvestuspõhimõtete kirjeldus. Juhul kui arvestus- või esitlusmeetodeid on muudetud, võrreldes eelmise aruandeperioodiga, tuleb avaldada muutuse sisu, põhjus ning mõju aruandes esitatud arvnäitajatele. Arvestuspõhimõtetes tuleks kirjeldada ainult selliseid põhimõtteid, milliseid ettevõtte oma majandustegevuses järgib. Pole vaja kirjeldada arvestuspõhimõtteid tuletisinstrumentidest, saadud dotatsioonidest, sisemistest intressimääradest jne, kui ettevõttes eelnimetatud majandustehingu puuduvad. (1 lk 49-50)

Paralleelselt raamatupidamise aastaaruandega peaks tegevjuhtkond koostama tegevusaruande. **Tegevusaruandes** antakse ülevaade äriühingu tegevusest ja asjaoludest, millel on määrav tähtsus raamatupidamiskohustuslase finantsseisundi ja majandustegevuse hindamisel, olulistest sündmustest äriühingu majandusaastal ning antakse ülevaade eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal. Tegevusaruanne on dokument, kus äriühing saab end tutvustada, selgitada plaane, näidata tegevusi, mis otseselt bilansist ehk välja ei paistagi. Tegevusaruandes avalikustatakse, kas ettevõtte on jätkusuutlik (Jätkuvuse printsiip).

Majandusaasta aruannet kokku pannes peab mõtlema dokumendile kui äriühingu parimale visiitkaardile. Jälgida tuleb vormistust, korrektsust, laiapõhjalisust ja informatiivsust. Antakse teada oma headest külgedest, tutvustatakse ettevõtet ja selle plaane. (14)

Osaühingu juhatus esitab majandusaasta aruande ja **kasumi jaotamise või kahjumi katmise** ettepaneku osanikele.

Kasumi jaotamise ettepanekus märgitakse:

1. puhaskasum;
2. eraldised reservkapitali;
3. kasumi kandmine teistesse seaduses või põhikirjaga ettenähtud reservidesse;
4. osanikele/aktsionäridele väljamakstava kasumiosa suurus;
5. kasumi kasutamine muuks otstarbeks (Äriseadustik § 332 lg 3).

Osaühingu juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanekuga, müügitulu jaotusega ja vandeaudiitori aruandega (kui audiitorkontroll on kohustuslik) äriregistrile kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest. Kui võrreldes eelmise majandusaasta aruande kinnitamise ajaga on muutunud osanike andmed, esitatakse koos majandusaasta aruandega ka uus osanike nimekiri. (1 lk 74-75)

Kui üks äriühing on teises äriühingus osanik või aktsionär ning omab seal hälteenamust, nimetatakse osalevat ühingut emaettevõtjaks ja ühingut, kus ta osaleb, tütarettevõtjaks. Emaettevõtja koos tütarettevõtjaga moodustab kontserni. (Äriseadustik § 6)

Kontserni kohta koostatakse **konsolideeritud majandusaasta aruanne**. Konsolideerimisgruppi kuuluvad konsolideeriv üksus ja konsolideeritav üksus.

Konsolideeriv üksus on emattevõtja või muu raamatupidamiskohustuslane, kellel on valitsev mõju teise raamatupidamiskohustuslase üle. Valitsev mõju võib muu hulgas tuleneda järgmistest asjaoludest:

1. suurem kui 50%-line osalus konsolideeritava üksuse hääleõigusest;
2. seadusest või lepingust tulenev otsene või kaudne õigus asutajaõigusi teostades või üldkoosoleku otsusega nimetada või tagasi kutsuda enamikku tegevjuhtkonnast või kõrgema juhtorgani liikmetest. (RPS § 27 lõige 1)

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne koosneb konsolideeritud bilansist, kasumiaruandest, rahavoogude aruandest ja omakapitali muutuste aruandest (konsolideeritud aruanded) ning lisadest, mis sisaldavad muu hulgas konsolideeriva üksuse konsolideerimata bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ning omakapitali muutuste aruannet (konsolideerimata aruanded). (RPS § 30 lõige 2)

1.4. Majandusaasta aruande esitamine ettevõtjaportaali kaudu

Alates 1. jaanuarist 2010 on kohustuslik esitada majandusaasta aruanne elektrooniliselt e-aruandluskeskkonna kaudu (RPS § 14¹). Ettevõtjaportaali e-aruandluskeskkond on majandusaasta aruannete elektrooniliseks esitamiseks loodud lahendus, mis on kasutatav ID-kaardi, mobiil-ID või pangalingi kaudu sisenedes.

Esiialgu on soovituslik sisestada bilanss ja kasumiaruanne, need välja printida ning lisade sisestamisel hoolega jälgida, et summad oleksid põhjaruannetega võrreldes samad. Ettevõtjaportaali pakub sisestamisel abi. Näiteks „lae tekstid eelmisest perioodist“, mis täidab lisaread tekstiga, kui eelmisel aastal on lisaridasid olnud. Eriti kasulik on tekstide ületoomine eelmisest perioodist arvestuspõhimõtete lisa puhul, kuid automaatselt lisandunud tuleb siiski läbi lugeda ning vajaduse korral korrigeerida. Mugav on lisade numbrid täita automaatselt. See funktsioon toimib ainult põhjaruannetes. (2 lk 8)

Kui põhjaruanded ja lisad on täidetud, on aruande koostamise etapp portaalis lõppenud ning suunduda tuleb aruande täiendamise etappi, kus on võimalik korrigeerida tiitellehte, lisada

tegevusaruanne, genereerida lõplik dokument ning suunata allkirjastamisele. Sisestada tuleb aruande lõpetamise kuupäev, see tähendab, millal tegevjuhtkond aruande heaks kiitis. Kui juhtkonnas on enam kui üks liige, tuleb tegevjuhtkonna kinnitus vormistada kirjalikult. Kui juhtkond ei kiida aruannet heaks, tuleb see aruande kinnitamisel ka välja tuua. (2 lk 8)

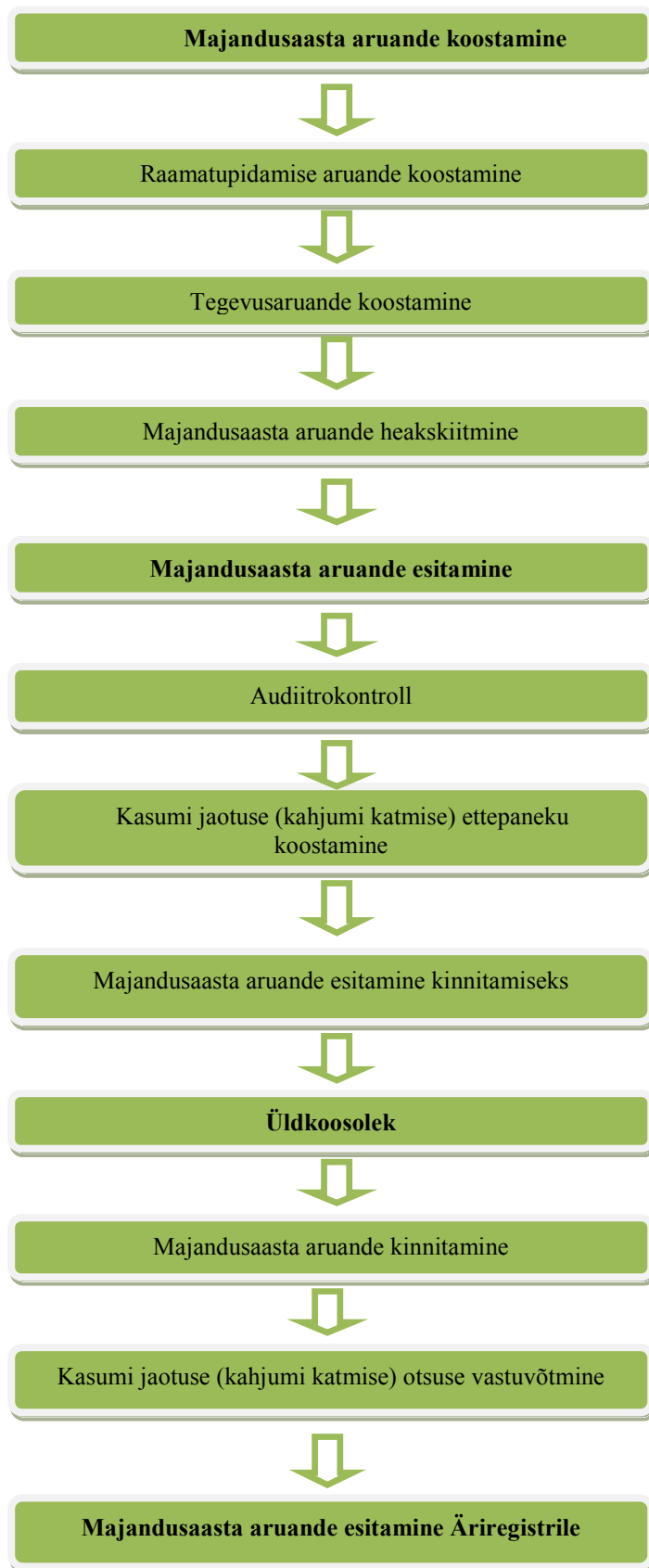
Portaalis piisab aruande allkirjastamiseks ühe juhatuse liikme allkirjast. Allkirjastamise järel tuleb aruanne viivitamatult esitada auditiks, kui audit on kohustuslik või vabatahtlikult valitud. Pärast vandeaudiitori aruande väljastamist ja kasumi jaotamise ettepaneku koostamist esitatakse aruanne nõukogule heakskiitmiseks, juhul kui äriühingul on nõukogu. (2 lk 8)

Majandusaasta aruande ja kasumi jaotuse otsuse kinnitab üldkoosolek. Seejärel esitab osaühingu juhatuse kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi või kahjumi katmise ettepanekuga, müügitulu jaotusega ja vandeaudiitori aruandega äriregistrile. Kui võrreldes eelmise majandusaasta aruande kinnitamise ajaga on osanike andmed muutunud, esitatakse ka uus osanike nimekiri majandusaasta aruande kinnitamise seisuga. Müügitulu jaotus peab sisaldama andmeid aruandeaasta müügitulu kohta kuni kümne suurema tegevusala kaupa vastavalt justiitsministri määrusele Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kohaselt. (1 lk 73)

Tegevusala valimise aluseks on ametlik klassifikaator "**Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator**" (EMTAK), mida haldab Justiitsministeeriumi Registrite ja Infosüsteemide Keskus. EMTAK on rahvusvaheliselt ühtlustatud Euroopa Ühenduse majandustegevusalade statistilise klassifikaatori NACE Eesti rahvuslik versioon. EMTAK on oma ülesehituselt hierarhiline ja jaguneb viieks tasemeks. Neli esimest taset vastavad NACEle ja viies tase on rahvuslik tase, mille loomisel on arvestatud eesti majanduse eripära ning vastavat seadusandlust. Rahvusvaheliselt ühtlustatud klassifikaatori kasutamine annab võimaluse muuta selle põhjal toodetava majandusstatistika võrreldavaks ning ühtlasi ka sellealased andmekogud kergesti tõlgendatavateks. (15)

Registritelt tuleb automaatne vastus äriühingu e-postile aruande kättesaamise kohta, see kinnitab, et majandusaasta aruanne on valmis ja esitatud Äriregistrile.

Kokkuvõtvalt majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine on toodud Joonises 1.

Joonis 1. Majandusaasta aruande koostamine, esitamine, kinnitamine (16 lk 21)

Kokkuvõttena võib öelda, et iga ettevõtte on kohustatud avalikustama teatud finantsinformatsiooni enda tegevuse kohta ning oluline on tagada antava informatsiooni kvaliteet. Raamatupidamise aastaaruande eesmärk on anda õige ja õiglane ülevaade raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest. Tegevusaruandes antakse ülevaade raamatupidamiskohustuslase tegevusest ja asjaoludest, millel on määrav tähtsus raamatupidamiskohustuslase finantsseisundi ja majandustegevuse hindamisel, olulistest sündmustest majandusaastal ning eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal. Raamatupidamise toimkonna juhendi RTJ 1 "Raamatupidamise aastaaruande koostamise üldpõhimõtted" sätete järgi tagab õige ja õiglase ülevaate ettevõtte finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest kõigi raamatupidamise toimkonna juhendite korrektne rakendamine. Seega on seatud hulk tingimusi, mis peavad olema kvaliteetse aruande koostamiseks täidetud.

2. UUS RAAMATUPIDAMISE DIREKTIIV

Käesoleva töö teises osas uuritakse uut raamatupidamise direktiivi, antakse ülevaade uue direktiivi jõustumisel seonduvatest muudatustest ja mõjust väikeettevõtete aruandlusele Eestis. Analüüsitakse kuidas on IMG Numeri OÜ majandusaasta aruanne koostatud ning mis muutub uue direktiivi jõustumisel. Esmalt antakse ülevaade IMG Numeri OÜ ajaloost ja tänapäevast, sealhulgas ettevõtte struktuurist ja teenustest mida ta osutab. Analüüsitakse ettevõtte majandusaasta aruannet. Seejärel tutvustatakse uut raamatupidamise direktiivi ja selle mõju majandusaasta aruandele.

2.1. IMG Numeri OÜ tutvustus

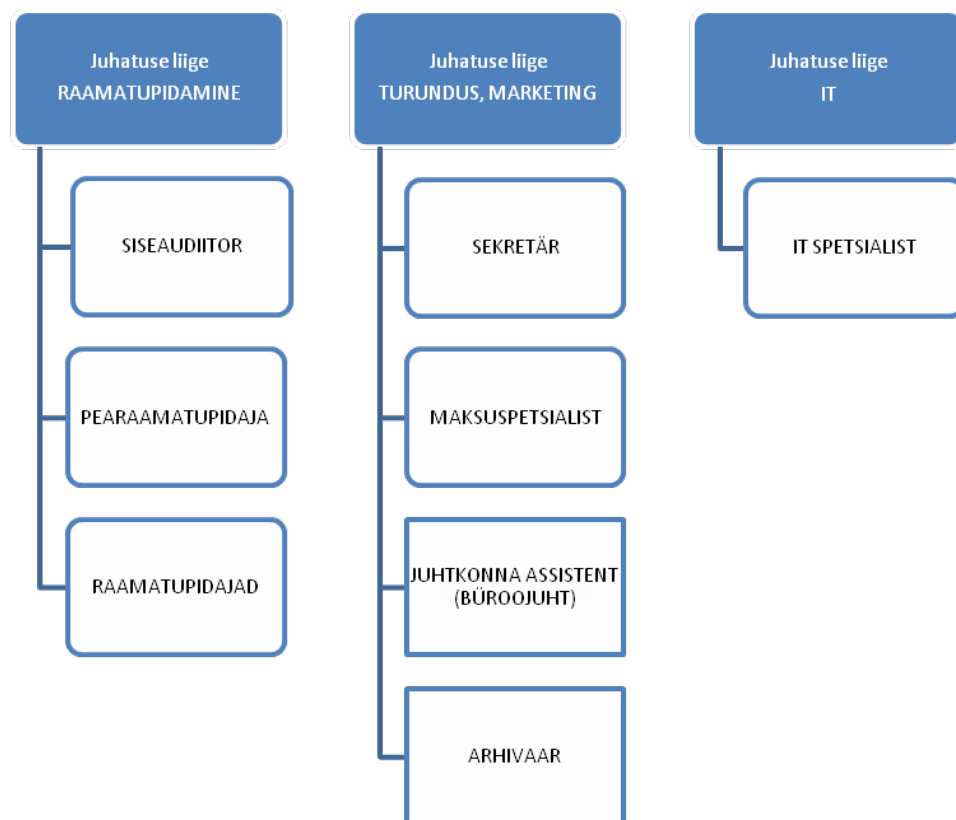
IMG Numeri eelkäijaks IMG Konsultant AS on Eesti kapitalil baseeruv ettevõte, mis asutati 1996 aastal IMG Holding AS ja Hansapanga poolt. Tänaasel päeval Swedbank (endine Hansapank) ei ole enam omanike ringis. 2001 aastal laienes IMG Konsultant AS Riiga. 2004 aastal laiendas IMG Konsultant AS oma tegevust koolitusvaldkonda. IMG Koolitus pakub erinevaid juhtimis -, meeskonna-, müügi-, ja suhtlemis treeninguid ja koolitusi.

2005 aasta kevadel ühendasid ligi 10 aastase teadmiste ja kogemuste pagasi IMG Konsultandi raamatupidamise valdkond ja Dexteri Raamatupidamisbüroo, mille tulemusena loodi uus juriidiline isik - IMG Numeri OÜ.

2012 aasta aprillis Leedu raamatupidamise ja audiitorbüroo Vilsentras ühines IMG Numeriga, saades sidusettevõtteks ja nimeks IMG Numeri UAB.

2012 aasta juulis liitus Hansaconsult OÜ IMG Numeri OÜ-ga, saades ettevõtte tütarfirmaks.

2012 aasta sügisel ühines IMG Numeri ja Eventus EA, saades kogu Baltikumi suurimaks raamatupidamisteenuseid pakkuvaks ettevõtteks. IMG Numeri OÜ grupi struktuur on toodud joonises 2.

Joonis 2. IMG Numeri struktuur

Ettevõtte töötajate vastutusvaldkonnad tulenevalt struktuurist on järgmised:

Juhataja - ettevõtte tegevuse kavandamine, juhtimine ja koordineerimine juhatuse tasemel ning kliendisuhetus.

Raamatupidamise valdkonnajuht – ettevõtte tegevuse kavandamine, juhtimine ja koordineerimine ja igapäevase tegevuse jälgimine s.h. otsesed vastutusvaldkonnad on järgmised:

- a) raamatupidajate ning raamatupidaja assistentide töö koordineerimine ja juhtimine;
- b) kliendisuhetus.

Siseaudiitor – teostab järjepidevat kontrolli, tagades oma tööga teenuse väga hea kvaliteedi ning nõustab raamatupidajaid igapäevases töös.

Büroojuht – vastutab sekretariaadi ja arhiivi igapäevase tegevuse eest s.h.

- a) bürootöö igapäevase töö korraldamine;
- b) asjaajamise korraldamine;

- c) kliendiandmebaasi ja dokumentide haldamine;
- d) IT tugiisik;
- e) IMG kodulehekül.

IMG Numeri pearaamatupidaja – IMG Grupi ettevõtete arvestusprotsessi kujundamine ja toimimise tagamine.

Raamatupidaja – I ja II kutsekvalifikatsiooniga raamatupidajad, kes osutavad IMG Numeri lepingulistele klientidele raamatupidamisteenust.

Sekretär – asjaajamise ja infoliikumise korraldamine, juhtkonna ja personali abistamine, koostab IMG Numeri müügiarveid, krediidihaldus.

Arhivaar – klientide raamatupidamisdokumentide arhiveerimine ja haldussüsteemi korrastamine.

IMG Numeri tegutseb kõigis Balti riikides teenindades enam kui 800 klienti Tallinnas, Riias ja Vilniuses mahuga 2,5 miljonit eurot aastas.

IMG Numeri üheks põhiväärtuseks on konfidentsiaalsus, seega on klientide nimed ja nende tegevus konfidentsiaalne info. Põhiväärtusteks on ka professionaalsus ja vastutustundlik suhtumine oma töösse. Väärtustatakse positiivset mõtlemist, mis aitab leida parimaid lahendusi oma klientidele. Oma missiooniks peab IMG Numeri OÜ olla soovitud koostööpartner, mille tulemusena suureneks klientide äriedu ning võimalus pühenduda oma põhitegevusele.

2.1.1. Ettevõttes osutatavad teenused

Raamatupidamisfirma teenuseid on otstarbekas kasutada, sest jäävad ära kulutused spetsiaalse tarkvara ostmiseks ja hooldamiseks, igakuised palga- ja bürootarvete kulud, samuti kulud raamatupidaja koolitamiseks.

IMG Numeri aitab kokku hoida aega ja kulusid pakkudes järgnevaid teenuseid:

1. Raamatupidamisteenus – sisaldab regulaarset jooksvat raamatupidamis- ja maksuarvestust, bilansi ja kasumiaruande koostamist ning maksudeklaratsioonide esitamist Maksu- ja Tolliametile. Vastavalt kliendi soovile peetakse töötajate palgaarvestust, tulu- ja sotsiaalmaksu ning töötuskindlustuse ja kogumispensioni maksete arvestust ning muid täiendavaid aruandeid. Vajadusel teostatakse ka raamatupidamise taastamise töid.

2. Raamatupidamise lisateenused – raamatupidajad teostavad laenuintresside arvestust, hindavad ümber väärtpaberiportfelli, valmistavad ette maksekorraldused, koostavad aruandva isiku kuu- ja lähetusaruanded, müügiarved, majandusaasta aruanded ja aruandluse Eesti Pangale, Statistikaametile või juhtkonnale. Samuti koostatakse lisateenusena majandusaasta aruande ja Euroopa Liidu sisese kaubakäibe aruandeid. Vajadusel peetakse laoarvestust või tegeletakse teie ettevõtte töötasu arvestusega.
3. Personaliteenus – töötasu arvestus, personalidokumentide koostamine, töötajate värbamine ja hindamine, kontseptsioonide loomine ja juurutamine, nõustamine, esindamine töövaidluskomisjonis.
4. Krediidihaldusteenus – ülevaade ettevõtte finantsnäitajatest ennetamiseks võimalikke ohtusid ja olemaks efektiivsem (maksevõime näitajad, efektiivsuse näitajad, kapitali struktuuri näitajad, tulukuse suhtarvud, finantssõltumatus, pankrotiohu näitajad).

Lisaks raamatupidamisteenusele osutab ettevõtte ka administratiiv- ja haldustööd:

1. Arhiiviteenus - algdokumentide korrastamine ja säilitamine.
2. Postkastiteenus – võimalus registreerida ettevõtte IMG Numeri OÜ aadressile. Informeeritakse klienti nimetatud postkasti saadetistest ning käsitletakse seda vastavalt kliendi poolt antud juhiste. Sobib näiteks ettevõttele, kes ei oma büroopinda.
3. Sekretäriteenus - kirjade ja fakside saatmine, telefonikõnedele vastamine, koopiategemine, dokumentide ettevalmistamine ning ametiasutustega suhtlemine. Aidatakse leida sobivat tõlki, korraldada muid asjaajamist puudutavaid küsimusi.
4. Dokumentide toomise korraldamine – aitame toimetada kliendi dokumendid meie raamatupidamisse.

2.1.2. Teenindusviisid ja nende kirjeldus

Raamatupidamise teenuse aluseks on kirjalik kliendileping. Leping sõlmitakse kliendiga, peale kliendi hinnapakkumise aktsepteerimist.

Kliendi ettevõtet määratakse teenindama raamatupidaja, kellega klient edaspidi ka põhiliselt suhtleb. Valdkonnajahi poole pöördutakse ainult küsimustes, mis ei puuduta ettevõtte igapäevast raamatupidamist.

Raamatupidamisteenust osutatakse tagasiulatuvalt viimase kuu kohta. Klient toimetab iga järgmise kuu 5-daks kuupäevaks dokumendid IMG Numeri kontoris ja raamatupidaja sisestab dokumendid raamatupidamisprogrammi enne 10-dat kuupäeva, et saaks esitada korrektsed Tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonid Maksu ja Tolliametile. Peale seda jääb tal aega veel 10 päeva sisestada ja kontrollida ostu ja müügiarved, et esitada 20-daks kuupäevaks käibedeklaratsioonid. Peale deklaratsioonide esitamist teavitavad kõik raamatupidajad oma kliente maksude tasumise kohustusest või ettemaksust.

Kuu viimasel kümnel päeval on raamatupidajal aega kontrollida raamatupidamiskandeid ja koostada aruandeid ning teha kuu lõpu korrigeerimiskandeid.

Raamatupidaja on kohustatud klienti teavitama ka võimalikest maksuriskidest ja kui kliendi soovil suunatakse ta edasi meie grupi maksukonsultantide poole.

Raamatupidamisarvestust peetakse raamatupidamisprogrammis Hansa Raama ja Taavi. Palgaarvestus toimub Merit programmis.

2.2. Uus raamatupidamise direktiiv

2013.a. juunis kinnitas Euroopa Parlament uue raamatupidamise direktiivi (direktiiv 2013/34/EL, edaspidi – direktiiv). Euroopa Liidu liikmesriikidel tuleb uue direktiivi sätetega kooskõlastada oma riigisisest õigust hiljemalt kahe aasta jooksul (2015.a. keskpaigaks). Käsitlusaluse direktiivi reguleerimisalasse jäävad aktsiaseltsid, osühingud, täisühingud ja usaldusühingud.

Euroopa direktiividega kehtestatakse liikmesriikidele eesmärgid, mille saavutamise viiside üle otsustavad liikmesriigid ise. Direktiiv võib olla adresseeritud kas ühele või mitmele liikmesriigile või ka kõigile liikmesriikidele. Selleks, et direktiivi sätted asjaomases liikmesriigis kehtima hakkaksid, peab riiklik seadusandja vastu võtma riiklikusse õigusesse ülevõtmise akti, millega muudetakse riiklike õigusakte nii, et direktiiviga kindlaksmääratud eesmärgid saaksid täidetud.

Direktiiviga määratakse kindlaks direktiivi sätete riiklikesse õigusaktidesse ülevõtmise tähtaeg. Liikmesriikidele on ülevõtmiseks antud ajavahemik, mille jooksul oleks võimalik arvesse võtta

liikmesriikide iseärasusi. Ülevõtmine peab toimuma direktiiviga kindlaksmääratud aja jooksul. Direktiivi eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigusakte, eelkõige ühtse turu toimimisega seotud eesmärkidel (näiteks toodete ohutusnormid). (17)

Direktiiv on koostatud peamiselt põhimõttel "kõigepealt mõtle väikestele" ning sellega soovitakse eelkõige tagada, et nõuded väikestele ettevõtjatele oleksid kogu liidus suures osas ühtlustatud. Eelkõige soovitakse vältida ettevõtjatele ebaproportsionaalset halduskoormust. Üldisemalt oli direktiivi uuendamisprotsessi eesmärgiks piiriüleste investeringute hõlbustamine ja kogu liitu hõlmava võrreldavuse ning üldsuse usalduse parandamine finantsaruannete ja muude aruannete vastu konkreetsete andmete parema ja järjepideva avalikustamise teel. (18)

Direktiiv nõuab kõigilt ettevõtjatel 2 põhiaruannet, bilanss ja kasumiaruanne. Direktiivi kohaselt on keelatud nõuda rahavoogude ja omakapitali muutuste aruandeid ning lisasid nõuete, kohustuste ja seotud isikutega tehtud tehingute kohta. Põhiaruanded on muutunud varasemaga võrreldes olulisemalt detailsemaks. Ettenähtud skeemid on esitatud direktiivi lisadena. Bilansiskeem on harjumuspärasega võrreldes esitatud nõ tagurpidises järjekorras. Põhiaruannete puhul tasub tähele panna, et liikmesriigid võivad lubada väikestel ettevõtjatel koostada lühendatud bilansi ja kasumiaruande, samas on liikmesriikidel õigus nõuda ettevõtjalt (va väikestelt ettevõtjalt) ka muude põhiaruannete kaasamist aruandeaasta finantsaruannetesse (lisaks bilansile ja kasumiaruandele).

Tegevusaruande koostamine on kohustuslik, kuid liikmesriikidele on jäetud õigus väikesed ettevõtjad sellest kohustusest vabastada.

Kohustuslike raamatupidamise aastaaruande lisade hulk sõltub ettevõtja suuruselt. Kõikidele ettevõtjatele on kohustuslikud järgmised lisad:

- a) kasutatud arvestuspõhimõtted;
- b) põhivara, kui seda mõõdetakse ümberhinnatud väärtuses;
- c) finantsvarad, kui neid mõõdetakse õiglaselt väärtuses;
- d) bilansivälised siduvad finantskohustused, garantiid, tagatised vms sündmused;
- e) haldus-, juht- või järelevalveorganite liikmetele makstud avansi, antud krediidi summad;
- f) üksikud erakorralised tulu-, ja kulukirjed;
- g) pikaajalised kohustused (> 5a) ning võlad, mis on seotud antud tagatistega;
- h) keskmine töötajate arv aruande aasta jooksul.

Eelnevatele võivad liikmesriigid nõuda järgnevate raamatupidamise aastaaruande lisade koostamist keskmise suurusega ja suurettevõtjatele:

- a) põhivara;
- b) bilansivälised kokkulepped;
- c) bilansipäevajärgsed sündmused;
- d) seotud osapooled.

Mikro-, väikesed- ja keskmise suurusega ettevõtjad tuleb määratleda ja neid omavahel eristada nende bilansimahu, netokäibe ja töötajate keskmise arvu alusel aruandeaasta jooksul, kuivõrd nimetatud näitajad annavad reeglina objektiivset teavet ettevõtja suuruse kohta. Ettevõtete kategooriad on välja toodud tabelis 2.

Tabel 2

Uuenenud direktiivi ettevõtjate kategooriad

Kategooria	Mikroettevõtjad	Väikesed ettevõtjad	Keskmise suurusega ettevõtjad	Suurettevõtjad
Bilansimht	350 000	4 000 000	20 000 000	>20 000 000
Netokäibe	700 000	8 000 000	40 000 000	>40 000 000
Keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul	10	50	250	>250

Mikro-, väikesed- ja keskmise suurusega ettevõtjad liiguvad kõrgemasse kategooriasse, kui bilansipäeva seisuga ületavad kaks näitajat kolmest etteantud piirmäärasid.

Allikas: (19, lk 28, autori koostatud)

Liikmesriigid ei tohi nõuda, et väikesed ettevõtjad avaldaksid rohkem teavet, kui nõutud või lubatud eelolevaga; täiendavad avalikustamise nõuded keskmise suurusega ja suurettevõtjatele ning avaliku huvi üksustele on esitatud direktiivis. (18)

Uue direktiivi kohaselt ei pea mikro- ja väikeettevõtted koostama konsolideeritud finantsaruannet ja –tegevusaruannet (va avaliku huvi üksus).

Liikmesriigid tagavad, et avaliku huvi üksuste ning keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate finantsaruandeid auditeeritakse. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel kehtestada auditeerimiskohustust oma väikeste ettevõtjate suhtes. Töö autori arvates oleks auditeerimiskohustus vajalik ka väikeettevõtjatele. IMG Numeri OÜ¹ on majandusnäitajate järgi ülevaatuskohustus (diplomitöö peatükk 1.1.3), kuna tal on kontsern peab ta koostama konsolideeritud majandusaasta aruande. Ettevõtte juhtkond otsustas, et IMG Numeri OÜ konsolideeritud majandusaasta aruanne auditeeritakse.

Lisaks eeltoodule on liikmesriikidele jäetud direktiiviga mitmeid võimalusi kehtestada vabastusi ja lubada lihtsustusi nii mikro-, väikestele kui keskmise suurusega ettevõtjatele erinevates valdkondades. (18)

Direktiiviga kaasnevad muudatused ei too kaasa muutusi riigiasutuste raamatupidajatel, mittetulundusühingutel ja füüsilistest isikutest ettevõtjatel nagu ka täis- ja usaldusühingutel, mille omanikud on füüsilised isikud, sest sisseviidav direktiiv neid otseselt ei mõjuta. Sellest hoolimata nõuab direktiivi sisseviimine praegu Äriregistri ettevõtjaportaalis koostatavate taksonoomia standardite aruannete muutmist ning seetõttu säilib võimalus, et eelnevalt mainitud raamatupidamiskohustuslased peavad samuti kasutama uusi aruandevorme. (20 lk8)

Raamatupidamise Toimkonna hinnangul jääb direktiiv Eestile mitmel objektiivsel põhjusel sobimatuks:

1. Eesti majanduses väga suur mikro- ja väikeettevõtete osakaal, mis ulatub arvuliselt 99%-ni ja müügitulu poolest 50%-ni.
2. direktiiv ei vähendaks Eestis oluliselt ettevõtete halduskoormust, sest peamine aja kokkuhoid on tänu e-aruandlusele juba saavutatud.
3. Uue direktiivi tulemusel halveneks Eesti ettevõtete aruandluse kvaliteet, sest ettevõtete läbipaistev ja kvaliteetne aruandlus on olnud üks Eesti majanduse konkurendieeliseid. (20 lk 8)

Rahandusministeerium on seisukohal, et direktiiv mõjutab meie majanduskeskkonda. Vähenev läbipaistvus avaldab mõju finantseeringute kaasamisele, laenuportfelli kvaliteedile ning seeläbi krediidikulukusele. Tulemuseks on probleemid kapitali kaasamisel, nii kättesaadavuse kui kapitali hinna aspektist. (21)

Eestis esitavad 01. jaanuaril 2010. aastal jõustunud seadusemuudatuste kohaselt kõik äriühingud, sihtasutused ning mittetulundusühingud majandusaasta aruandeid e-aruandluskeskonna kaudu. Kõik huvirühmad nii era- kui riigisektoris saavad neid andmeid kasutada. Direktiivi kitsendav nõue tähendaks selle kõrgeid rahvusvahelisi auhindu pälvinud süsteemi muutmist ning paljud riigiasutused ja ka eraettevõtted peaksid seejärel majandusaasta aruannetest kaduva teabe saamiseks pöörduma otse ettevõtja poole. Statistikaametil ei oleks eeltäidetuna juba majandusaasta aruandega kogutud andmeid, mis aitavad ettevõtja aega kokku hoida. Näiteks eeltäidetud ettevõtte komplekssest kalendriaasta aruandest (EKOMAR) oli majandusaasta aruande andmetega täidetud keskmiselt 80% ja andmeesitajad lisasid juurde 20% näitajatest. Nii tooks direktiiv Eestis kaasa – vastupidiselt selle eesmärkidele – halduskoormuse ümberpaiknemise ja tõusu nii ettevõttele kui riigile.

Samuti on vaidlustatav direktiivi säte, mille kohaselt liikmesriik võiks loobuda aastaaruannete sisulisest võrreldavusest. Nimelt võivad liikmesriigid kehtestada oma ettevõtjatele reegli, mille kohaselt ei pea finantsaruannetes kajastama tehinguid nende sisu, vaid vormi järgi. Kuni selline säte kehtib, ei saavutata direktiivi eesmärki – piiriülese äri lihtsustamist liikmesriigiti võrreldavate aruannete abil. (22)

Pärast äriregistri e-aruandluskeskkona kasutuselevõttu tellis Rahandusministeerium aastal 2011 sõltumatu uuringu, mille käigus mõõdeti muuhulgas ka aastaaruannete esitamisega seotud halduskoormust. Mitmesajalt kohalikult ettevõtjalt kogutud andmete põhjal leidsid uuringu tegijad, et aastaaruande esitamise arvestuslik kogukulu kõigi Eesti ettevõtjate kohta vähenes seoses e-aruandluskeskkonna kasutuselevõttuga 15,1 miljonilt eurolt 2008. aastal 10,5 miljonile eurole 2010. aastaks. Euroopa Komisjoni arvutuste kohaselt aga väheneks üksnes lihtsustatud bilansi ning kasumiaruande kasutuselevõtt mikroettevõtjate jaoks – 1 ligikaudu 90st direktiiviga liikmesriikidele antavast valikust – iga siinse mikroettevõtja kulused aastaaruande esitamisel keskmiselt 641 euro võrra, säästes kogu Eesti kohta 38 miljonit eurot. (23 lk 17)

Valitsus otsustas Rahandusministeeriumi ettepanekul vaidlustada direktiivi sätteid Euroopa Kohtus, mis takistavad Eesti ettevõtetel jätkata finantsinformatsiooni kogumist SME IFRS-le vastavas mahus, kuna Rahandusministeerium on leidnud, et need on vastuolus nii subsidiaarsuse kui ka proportsionaalsuse põhimõttega. Loodetavasti suudetakse tõendada, et direktiivi poliitilised valikud langetati eksitavale informatsioonile tuginedes ning et sellistel andmetel tuginevad piirangud on lubamatud mitte üksnes dopinguvastases võitluses, vaid ka muudel elualadel. (23 lk18)

Kohus menetleb otseseid hagiid sõltuvalt oma töökoormusest poolteist aastat kuni 1 aasta ja 9 kuud, seega võiks kohus otsuseni jõuda 2015. aasta alguses. (24)

Loodetavasti õnnestub Eestil säilitada see, mille loomisega on pikalt vaeva nähtud – kvaliteetne, kasutajate vajadustele vastav ja kättesaadav finantsaruandlus, mille esitamine ja töötlemine on muudetud võimalikult lihtsaks.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et uuenenud direktiivi põhiline eesmärk on väikeste ettevõtjate (99% Eesti ettevõtjatest) halduskoormuse vähendamine ja aruannete võrreldavus kogu liidu piires. Väikeste ettevõtjate puhul on direktiiviga loobutud kahe põhiaruande esitamisest (st rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) ja vähendatud avalikustatava teabe mahtu, mistõttu tohivad liikmesriigid nõuda neilt üksnes mõningast teabe avalikustamist lisade näol, mis täiendavad aruannete kohustuslikke lisasid. Siinkohal võib täheldada fookuse nihkumist lühikestelt põhiaruannetelt ja mitmetelt lisadelt vastupidises suunas: detailsed põhiaruanded ja vähe lisasid. Auditikohustuse kehtestamine väikestele ettevõtjatele jäetakse liikmesriikide otsustuspädevusse (direktiiv seda ei keela). Ülevaatusetöö võttu antud direktiiv ei kajasta.

2.3. IMG Numeri OÜ majandusaasta aruanne ja uue direktiivi mõju sellele

IMG Numeri OÜ raamatupidamise korraldamisel lähtutakse raamatupidamise sise-eeskirjadest. Sise-eeskirjade koostamisel on lähtutud EV raamatupidamise seadusest ja teistest kehtivatest õigusaktidest. Kui majandustegevuses esinevat toimingut ei ole sise-eeskirjas eraldi reguleeritud,

siis lähtutakse EV raamatupidamise seadusest ning Eesti Raamatupidamise Toimkonna juhendites ja teistes õigusaktides sätestatust.

IMG Numeri OÜ majandusaasta algab 01. oktoobril ja lõpeb 30. septembril. Majandusaasta aruanne koostatakse juhatuse poolt ning esitatakse Äriregistrile 31. märtsiks. IMG Numeri OÜ on koostanud konsolideeritud majandusaasta aruande 2013 aasta kohta. Konsolideeritud majandusaasta aruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte all olevate tütaretevõtete (OÜ Hansaconsult ja SIA Numeri) finantsnäitajad.

Tegevusaruandesse (Lisa 3) on kirja pandud ettevõtte mineviku ja oleviku olulisemad ühinemised, eesmärgid ja tuleviku plaanid. Samuti kohustuslik töötajate arv ja finantssuhtarvud.

Img Numeri OÜ 2013 konsolideeritud majandusaasta konsolideerimata bilansimaht oli 607 063 eurot, netokäive 1 462 867 eurot ja keskmine töötajate arv 68.

Eelnevas alapeatükis tegi autor kindaks uue direktiivi järgi väike -ja keskmise suurusega ettevõtjad. Nende näitajate järgi kuulub IMG Numeri OÜ kategooriasse väikesed ettevõtjad. Seega ei pea uue direktiivi kohaselt IMG Numeri koostama konsolideeritud majandusaasta aruannet ega seda auditeerima. Ta ei tohi majandusaasta aruandes esitada põhjaruannetest rohkem kui bilansi ja kasumiaruande. Lisades võib ta esitada ainult arvestuspõhimõtted, põhivara (juhul kui seda mõõdetakse ümberhinnatud väärtuses), ja keskmise töötajate arvu.

Kui Eesti riik ei kehtesta nõuet, et väikesed ettevõtjad on kohustatud koostama tegevusaruande, siis ei tohiks ka IMG Numeri OÜ seda koostada. Seljuhul ei saaks aruande lugejad teada millega IMG Numeri tegeleb, mis on tulevikuplaanid ja muud asjaolud mis on kirjas diplomitöö peatükis 1, kus uuriti tegevusaruande koostamist.

Väga lühike ja infovaene majandusaasta aruanne tuleks koostada uue direktiivi jõustumisel. Samuti ei oleks majandusaasta aruanne kooskõlas avalikustamise printsiibiga.

Tänaseks ei ole teada kas Eesti riik sätestab, et väikeettevõtted võivad koostada pika või lühendatud bilansi ja kasumiaruande. Töö autor on koostanud direktiivi lisas (Lisa 1 ja 2) antud bilansi ja kasumiaruande lühendatud versioonid (tabel 3 ja tabel 4) IMG Numeri OÜ konsolideerimata bilansi (Lisa 4) ja kasumiaruande (Lisa 5) näitel.

Tabel 3

IMG Numeri OÜ bilansiskeemi võrdlev analüüs

Kooskõlas kehtivate esitamiskoostetega		Esitamiskoostetel uue direktiivi jõustumisel	
	30.09.2013		30.09.2013
VARAD		VARAD	
Käibevara		Põhivara	
Raha	136 751	Immateriaalne vara	123 162
Nõuded ja ettemaksud	268 119	Materiaalne vara	60 930
		Finantsvara	26 971
Kokku käibevara	404 870	Kokku põhivara	202 193
Põhivara		Käibevara	
Finantsinvesteeringud	114 598	Nõuded	268 119
Nõuded ja ettemaksud	8 664	Raha pangakontodel ja kassas	136 751
Materiaalne põhivara	60 930		
Immateriaalne põhivara	18 001		
Kokku põhivara	202 193	Kokku käibevara	404 870
KOKKU VARAD	607 063	KOKKU VARAD	607 063
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	
Kohustused		Kohustused	
Lühiajalised kohustused		Lühiajalised kohustused	
Võlad ja ettemaksud	220 532	Võlakohustused	220 532
Eraldised	790	Eraldised	790
Kokku lühiajalised kohustused	221 322	Kokku lühiajalised kohustused	221 322
KOKKU KOHUSTUSED	221 322	KOKKU KOHUSTUSED	221 322
Omakapital		Omakapital	
Osakapital nimiväärtuses	46 320	Märgitud kapital	46 320
Ülekurss	76 158	Ülekurss	76 158
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	168 163	Eelmiste perioodide jaotamata kasum (-kahjum)	168 163
Aruandeaasta kasum (kahjum)	95 100	Aruandeaasta kasum (-kahjum)	95 100
KOKKU OMAKAPITAL	420 360	KOKKU OMAKAPITAL	420 360
KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	607 063	KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	607 063

Allikas: Lisa 2, autori koostatud

Uue direktiivi jõustumisel majandusaasta aruande bilansi esimene kirje on märgitud sissemaksmata kapital, seejärel asutamiskulud – need bilansikirjed IMG Numeri OÜ bilansis ei esine. Käibevara ja põhivara on oma kohad bilansis vahetanud. Bilansi kolmas kirje on põhivara grupp, esmalt Immateriaalne- ja materiaalne vara ning finantsvarad. Hetkel kehtivate nõuete alusel on nende sisuline informatsioon välja toodud lisades. Uute nõuete järgi lisa põhivarade

kohta on kohustuslik ainult seljuhul kui põhivara mõõdetakse ümberhinnatud väärtuses. Käibevarade grupi harjumuspärane järjekord Raha, Nõuded ja Ettemaksud ning Varud on oma järjekorra uute nõuete järgi muutnud nõ tagurpidi. Esmalt Varud, Nõuded ja seejärel alles Raha. Raha seejuures on muudetud nimeks Raha pangakontodel ja kassas. Lisa Varud, Nõuded ja Raha pangakontodel ja kassas kohustuslik ei ole, seega pole ka lubatud nende esitamine majandusaasta aruandes.

Lisad kohustuste kohta on kohustuslik ainult pikaajaliste kohustuste kohta. Samuti on kohustuslik majandusaasta aruandes teada anda keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul.

Osakapital nimiväärtuses on muudetud kirjeks märgitud kapital. Ülejäänud omakapitali kirjed on jäänud samaks mis on kooskõlas kehtivate esitamisenõuetega.

Kui IMG Numeri OÜ kuuluks keskmise suurusega ettevõtjate hulka, siis oleks tal kohustus esitada majandusaasta aruandes pikem bilanss (juhul kui Eesti sätestab, et väikeettevõtted peavad esitama lühendatud bilansi). Seljuhul saaks bilanssi lugedes palju rohkem informatsiooni finantsnäitajate kohta – millest koosnevad põhivarad, käibevarad ja lühiajalised kohustused.

Tabel 4

IMG Numeri OÜ kasumiaruande võrdlev analüüs

Kasumiaruanne (skeem1)			
Kooskõlas kehtivate esitamisenõuetega	2013	Esitamisenõuded uue direktiivi jõustumisel (lühendatud)	2013
Müügitulu	1 462 867	Brutokasum (-kahjum)	1 342 031
Muud äritulud	1 429	Tööjõu kulud	-972 554
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-122 265	palgakulu	-719 251
Mitmesugused tegevuskulud	-267 565	sotsiaalkindlustuskulud	-253 303
Tööjõu kulud	-972 554	Materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtusekorrigeerimised	-22 401
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-22 401	Muud tegevuskulud	-267 565
Muud ärikulud	-912		
Kokku ärikasum (-kahjum)	78 599	Kokku ärikasum (-kahjum)	78 599
Finantstulud ja -kulud		Finantstulud ja -kulud	
Finantstulud ja -kulud	24 106	Tulu muudest investeringutest ja laenudest	24 106
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	102 705	Kasum enne tulumaksusutamist	102 705
		Kasumilt tasumisele kuuluv maks	-7 605
Tulumaks	-7 605	Kasum pärast maksustamist	95 100
Aruandeaasta puhaskasum	95 100	Aruandeaasta kasum	95 100

Allikas: Lisa 2, autori koostatud

Lühendatud kasumiaruande skeemi kasutamisel ei saakski aruande lugeja teada, palju oli ettevõtetel müügitulu, muud äritulud ja kaubad, toore, materjal ja teenuste kulused, kuna need kirjed on kokku liidetud ja ühe reana kasumiaruandes, brutokasumi kirje all. Samuti ei tohi nende kirjete kohta lisasid koostada.

Müügitulu nimetus on kasumiaruandes muudetud Netokäibeks (lühendatud kasumiaruandes Netokäibe kirje eraldi välja pole toodud). Netokäive, sealhulgas selle jaotumine tegevusvaldkondade ja geograafiliste turgude lõikes võivad majandusaasta aruandes avalikustada ainult suurettevõtjad ja avaliku huvi üksused. Seega ei saakski majandusaasta aruannet lugedes teada kellele mis mahus ja mis teenust osutati.

Tööjõukulud on kasumiaruandes palga- ja sotsiaalmaksukulud eraldi välja toodud. Lisa tööjõukulude kohta koostada ei ole lubatud. Töötajate aruande keskmine arv on kohustuslik avalikustada majandusaasta aruandes.

Põhivara kulum ja väärtuse langus on muudetud kasumiaruandes materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse korrigeerimised kirjega. Mitmesugused tegevuskulud asendatud kirjega muud tegevuskulud.

Juhul kui ettevõttes ei ole palgatöölisi, põhivara ega finantstulusid ja –kuluseid, oleks lühendatud kasumiaruandes kõigest 4-5 rida. Kas on üldse mõtet sellist lühendatud kasumiaruannet koostada, mis on infovaene ja lisasid selle kohta koostatud ei ole - tekib autoril küsimus.

Uue direktiivi mõju IMG Numeri OÜ majandusaasta aruande koostamisele on infotarbijate seisukohalt negatiivne. Kuna uuritav ettevõtte oma finantsnäitajatega kuulub kategooriasse väikesed ettevõtted, on tal uue direktiivi kohaselt lubatud majandusaasta aruandes esitada oluliselt vähem informatsiooni. Kindlasti ei tohi ta esitada põhjaruannetest rohkem kui bilansi ja kasumiaruande, Eesti otsustada jääb, et kas ka lühendatud kujul. Tegevusaruande võib esitada ainult juhul kui Eesti riik kehtestab vastava nõude. Lisasid bilansi kirjete kohta on lubatud koostada ainult põhivara (juhul kui põhivara mõõdetakse ümberhinnatud väärtuses) ja pikaajaliste kohustuste kohta. Viimaseid ettevõtte 2013 aasta bilansis ei esinenud, seega peaks koostama bilansi kohta ainult ühe lisa. Kasumiaruannet täpsustavaid lisasid saaks esitada ainult keskmise töötajate arvu kohta.

Kui Eesti lubab väikestele ettevõtetele lühendatud versiooni kasumiaruandest, siis ei saaks isegi välja lugeda kui suur oli ettevõtte müügitulu, muud äritulud, kaubad, toore, materjal ja teenuste kulused, kuna need on üheks kokku liidetud brutokasumi kirje all.

Uue direktiivi jõustumisel tuleks koostada oluliselt lühem ja infovaesem majandusaasta aruanne, ning ei annaks aruande lugejale edasi vajaliku informatsiooni mida ollakse harjunud saama. Autor usub, et avalik diskussioon sellel teemal on veel ees ja väga suuri muutusi aruandluses õnnestub vältida.

KOKKUVÕTE

Diplomitöö eesmärgiks oli uurida põhjalikult täna Eestis kehtivaid majandusaasta aruande koostamise reegleid, koostada vastavalt reeglitele peamised aruanded IMG Numeri OÜ näitel ja analüüsida uue raamatupidamise direktiivi mõju nii aruande koostajatele, kui ka aruannete tarbijatele.

Eesmärgi saavutamiseks oli töö jagatud kaheks peamiseks osaks. Esimeses osas anti ülevaade majandusaasta aruande koostamisest. Selleks on läbi töötatud raamatupidamise seadus ja Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Teises osas kajastati analüüsiks kasutatava ettevõtte ajalugu ja tegevusvaldkonda ning koostati kehtiva ja uue direktiivi jõustumisel kehtima hakkavate reeglite alusel bilanss ja kasumiaruanne 2013 aasta kohta. Uue raamatupidamise direktiivi mõjude hindamiseks on põhjalikult tutvutud direktiivi teksti, selgituskirja kui ka mitmete teemat kajastavate artiklitega.

Autori hinnangul on töö eesmärk saavutatud, sest uuest direktiivist tulenevad ettekirjutised muudavad oluliselt täna kehtivaid reegleid.

Uue direktiiviga soovis Euroopa Liit vähendada just väikeste ettevõtete - EL hinnangul ca 20% ettevõtetest - halduskoormust, siis Eesti puhul puudub see peaaegu kõiki ettevõtteid. Tekkiv olukord ei ole olnud kindlasti Eesti eesmärk, kelle sihiks on olnud raamatupidamisaruandluse vastavusse viimine IFRS standarditega. Kaudseks tunnistuseks sellest on ka Eesti otsus uue direktiivi sätted vaidlustada Euroopa kohtus.

Autori hinnangul vähendab bilansi ja kasumiaruande lühendatud versioon, rahavoogude ja omakapitali muutuste aruannete ning mõningate teiste täna nõutud lisade välja jätmine oluliselt ettevõtete ja majanduskeskkonna läbipaistvust. Paradoksaalselt võib eesti ettevõtjate halduskoormus isegi tõusta, sest tänu elektrooniliselt esitatud informatsioonile sai statistikaamet ligi 80% ettevõtte kalendriaasta aruandest juba eeltäidetuna edastada.

Autori poolsed ettepanekud on järgmised:

1. Eesti peaks kasutama kõiki võimalusi, kus direktiiv lubab liikmesriigil paindlikult käituda selleks, et säilitada olemasolevatele reeglitele sarnane olukord.
2. Eestile peaks taotlema sobivamaid parameetreid ettevõtete suuruse määramiseks ning mille tulemusel oleks väikeste ettevõtete suhtarv 99% asemel 20% nagu Euroopa Liidus keskmiselt.
3. Taotlema eriluba ettevõtetele, kes tänaseks on täielikult üle läinud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele, et nad saaksid jätkata aruannete esitamist vastavalt IFRS-I reeglitele. Lubatud ka täna vastavalt Raamatupidamise seadusele.
4. Üleminekuprotsessi sujuvaks korraldamiseks teavitada seotud huvigruppe uutest reeglitest juba varakult.

Kokkuvõtteks tuleb tõdeda, et õnneks on liikmesriikidele jäetud arvestataval määral otsustusõigust ning lõplik mõju seose uue direktiiviga selgub eesti jaoks alles 2015 aasta jooksul ning uute reeglite järgi tuleb koostada juba 2016. aasta majandusaasta aruanne.

VIIDATUD KIRJANDUS

1. Palmipuu, M. Majandusaasta aruande koostamine. Tallinn: Pandekt OÜ, 2014
2. Strandberg, R. Raamatupidamise praktik. veebruar 2014
3. Otsus-Carpenter, M. Väikeettevõtte raamatupidamine. AS Äripäev, 2010
4. Vainula, E., Tiivoja, L. Majandusaasta aruanded ootavad koostamist (<http://bdo.ee/2014/03/majandusaasta-aruanded-ootavad-koostamist/>) 13. märts 2014
5. Auditi ja ülevaatus kohustuse kriteeriumid (http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Roedl_Estonia/misc/Auditi_ja_ulevaatuse_kriteeriumid.pdf) 13. märts 2014
6. Lämmergas, M. Mida teada seotud osapoolte kajastamisel aastaaruandes? http://raamatupidaja.ee/article/2012/4/4/kuidas_piiritleda_seotud_osapoolte_mojusid_aastaruandes_03.05.2014
7. Ruut, K. Kümme sammu, mida majandusaasta aruande koostamisel järgida. ([http://www.deloitte.com/assets/DcomEstonia/Local%20Assets/Documents/2013/Majandusaasta aruanne Kersti%20Ruut.pdf](http://www.deloitte.com/assets/DcomEstonia/Local%20Assets/Documents/2013/Majandusaasta_aruanne_Kersti%20Ruut.pdf)) 15. märts 2014
8. Palmipuu, M. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alusprintsipiibid // Raamatupidamis uudised (2014), nr 1, lk 20-24
9. Riigikontroll. Auditikäsiraamat. <http://www.riigikontroll.ee/pdf>, lk 78, 15. aprill 2014
10. Ilisson, R. Finantsanalüüs ja planeerimine. Tallinn: Nõu OÜ, 2004.
11. Tikk, J. Finantsarvestus. Tallinn: Valgus, 2008.
12. <http://raamatupidamise-abc.ee/kasumiaruanne> 14. veebruar 2014

13. Needles, B. E., Powers, Jr. M. Financial accounting. 6th edition. USA, New York: Houghton Mifflin Co, 1998.
14. Raamatupidamise- ja maksuinfoportaal <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/pohitoed/8579>
23.aprill 2014
15. Registrate ja infosüsteemide keskus. EMTAK- tegevusala valimine ja muutmine
<http://abiinfo.rik.ee/emtak>
16. Otsus-Carpenter, M. Olulised erisused 2013. aasta aruande koostamisel ja esitamisel. // Raamatupidamis uudised (2014), nr 2, lk 21
17. Euroopa komisjon. Direktiivid – mõiste. http://ec.europa.eu/eu_law/directives/directiveset.htm 16.aprill 2014
18. Melnik, S. Uuenenud raamatupidamise direktiiv on Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud. // Raamatupidajale 2013. OÜ Teataja kirjastus, 2013
19. Euroopa Liidu Teataja. Õigusaktid. Euroopa parlamenid ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL (26. Juuni 2013) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2013:182:FULL&from=EN> 02.aprill 2014
20. Dontsevski, V. Raamatupidamisdirektiiv on halb, aga selle vastu sõdima ei peaks. // Raamatupidamis uudised (2013), nr 7, lk 8
21. Valitsuse kommunikatsioonibüroo. Pressiteade <http://valitus.ee/valitsus/75991/valitsuse-istung-on-alanud> 16.04.2014
22. Raamatupidamisuudised <http://rup.ee/raamatupidamine/artiklid/eesti-esitas-hagi-uee-raamatu-pidamis-direktiivi-vastu?> 25. märts 2014
23. Põrk, T. Finantsaruandlus Euroopas – tüpiktee. // Raamatupidamis uudised (2014), nr 2, lk 17-18

24. Raamatupidamise- ja maksuinfoportaal <http://www.rmp.ee/uudised/raamatupidamine/15483>
25. märts 2014

LISAD

Lisa 1. Direktiiv 213/34/EL bilansi horisontaalne skeem

Aktiva (vara)

A. Märgitud sissemaksmata kapital

sh sissenõutud kapitali osa

(välja arvatud juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et sissenõutud kapitali tuleb näidata „Omakapitali” all, mispuhul tuleb sissenõutud, kuid veel sissemaksmata kapitali osa näidata aktivana rubriigis A või D.II.5).

B. Asutamiskulud

nagu on määratletud siseriiklikus õiguses ning niivõrd, kui siseriikliku õigusega on lubatud nende näitamine vara Siseriikliku õigusega võib samuti olla ette nähtud, et asutamiskulud näidatakse esimese kirjena „Immateriaalse vara” a

C. Põhivara

I. Immateriaalne vara

1. Arendustegevuse kulud, kui siseriikliku õigusega on lubatud nende näitamine varana.

2. Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid ning samalaadsed õigused ja vara, mis on:

a) omandatud tasu eest ning kui neid ei ole vaja näidata rubriigis C.I.3 või

b) loonud ettevõtja ise, kui siseriikliku õigusega on lubatud nende näitamine varana.

3. Firmaväärtus, sellises ulatuses, milles see on omandatud tasu eest.

4. Ettemaksed.

II. Materiaalne vara

1. Maa ja ehitised.

2. Masinad ja seadmed.

3. Muu inventar, sisseseade, tööriistad ja varustus.

4. Ettemaksed ja ehitamisel olev materiaalne vara.

III. Finantsvara

1. Osalus seotud ettevõtjates.

2. Laenu seotud ettevõtjatele.

3. Märkimisväärsed osalused.

4. Laenu ettevõtjatele, kellega ettevõtja on seotud märkimisväärse osaluse kaudu.

5. Põhivara hulka kuuluvad investeeringud.

6. Muud laenu.

D. Käibevara

I. Varud

1. Tooraine ja kulukaubad.
2. Lõpetamata toodang.
3. Valmistoodang ja müügiks ostetud kaubad.
4. Ettemaksed. ET L 182/60 Euroopa Liidu Teataja

II. Nõuded

(Summad, mille maksetähtjani on jäänud rohkem kui üks aasta, tuleb näidata iga kirje all eraldi.)

1. Nõuded ostjate vastu.
2. Nõuded seotud ettevõtjate vastu.
3. Nõuded ettevõtjate vastu, kellega ettevõtja on seotud märkimisväärse osaluse kaudu.
4. Muud nõuded.
5. Märgitud ja sissenõutud, kuid sissemaksmata kapital (välja arvatud juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et sissenõutud kapitali tuleb näidata varana rubriigis A).
6. Ettemaksed ning viitlaekumised (välja arvatud juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et sellised kirjed tuleb näidata varana rubriigis E).

III. Investeeringud

1. Osalus seotud ettevõtjates.
2. Oma aktsiad või osad (näidata nende nimiväärtus või selle puudumise korral arvestuslik nimiväärtus), sellises ulatuses, milles siseriikliku õigusega on lubatud nende näitamine bilansis.
3. Muud investeeringud.

IV. Raha pangakontodel ja kassas

E. Ettemaksed ja viitlaekumised

(Välja arvatud juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et sellised kirjed tuleb näidata varana rubriigis D.II.6.)

Passiva (kohustused ja omakapital)

A. Omakapital

I. Märgitud kapital

(Välja arvatud juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et selle kirje all tuleb näidata sissenõutud kapital, mispuhul näidatakse märgitud kapitali ja sissemaksstud kapitali summa eraldi).

II. Ülekurs

III. Ümberhindlusreserv

IV. Reservid

1. Kohustuslik reserv, kui see on siseriikliku õigusega ette nähtud.
2. Reserv oma aktsiate või osade jaoks, kui see on siseriikliku õigusega ette nähtud, ilma et see piiraks direktiivi 2012/30/EL artikli 24 lõike 1 punkti b kohaldamist.
3. Põhikirjajärgsed reservid.
4. Muud reservid, sealhulgas õiglase väärtuse reserv.

V. Eelmiste perioodide jaotamata kasum või kahjum

VI. Aruandeaasta kasum või kahjum

B. Eraldised

1. Pensionieraldised ja eraldised samalaadsete kohustuste jaoks.

2. Maksueraldised.

3. Muud eraldised. ET 29.6.2013 Euroopa Liidu Teataja L 182/61

C. Võlakohustused

(Summad, mille maksetähtajani on jäänud kuni üks aasta, ja summad, mille maksetähtajani on jäänud rohkem kui üks aasta, tuleb näidata iga kirje all ja nende kirjete kogusumma all eraldi.)

1. Võlakirjad, näidates eraldi vahetusvõlakirjad.

2. Krediitiasutustele võlgnetavad summad.

3. Tellijate ettemaksud, kui neid ei ole eraldi näidatud mahaarvamistena varudest.

4. Võlad tarnijatele.

5. Vekslivõlad.

6. Võlad seotud ettevõtjatele.

7. Võlad ettevõtjatele, kellega ettevõtja on seotud märkimisväärse osaluse kaudu.

8. Muud võlad, sealhulgas võlad maksu- ja sotsiaalkindlustusasutustele.

9. Viitvõlad ja ettemaksud tulu (välja arvatud juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et need kirjed tuleb näidata rubriigis D).

D. Viitvõlad ja ettemaksud tulu

(Välja arvatud juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et need kirjed tuleb näidata rubriigis C.9. „Võlakohustused”).

Lisa 2. Direktiiv 2013/34/EL kasumiaruande skeem

1. Netokäive.
2. Valmis- ja lõpetamata toodangu varude muutus.
3. Ettevõtja poolt oma tarbeks valmistatud ja kapitaliseeritud toodang.
4. Muud tegevustulud.
5. a) Tooraine ja kulukaubad.
b) Muud väliskulud.
6. Tööjõukulud:
a) palgakulu;
b) sotsiaalkindlustuskulud; eraldi tuleb näidata pensionidega seotud kulud.
7. a) Asutamiskulude ning materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse korrigeerimised.
b) Käibevara väärtuse korrigeerimised määral, mil need ületavad asjaomase ettevõtja tavaliste väärtuse korrigeerimiste summasid.
8. Muud tegevuskulud.
9. Tulu märkimisväärsustest osalustest; eraldi tuleb näidata tulu märkimisväärsustest osalustest seotud ettevõtjates.
10. Tulu muudest investeeringutest ja laenudest, mis kuuluvad põhivara hulka; eraldi tuleb näidata selline tulu seotud ettevõtjatest.
11. Muud saadaolevad intressid ja samalaadsed tulud; eraldi tuleb näidata selline tulu seotud ettevõtjatest.
12. Finantsvara ning käibevara hulka kuuluvate investeeringute väärtuse korrigeerimised.
13. Tasumisele kuuluvad intressid ja samalaadsed kulud; eraldi tuleb näidata asjaomased seotud ettevõtjatele tasumisele kuuluvad summad.
14. Kasumilt või kahjumilt tasumisele kuuluv maks.
15. Kasum või kahjum pärast maksustamist.
16. Muud maksud, mida ei ole näidatud kirjetel 1–15.
17. ARUANDE AASTA KASUM VÕI KAHJUM.

Lisa 3. IMG Numeri OÜ konsolideeritud majandusaasta aruande tegevusaruanne

Tegevusaruanne

IMG Numeri OÜ on täna Eestis suurim raamatupidamisteenuseid osutav ettevõte, mis tekkis kahe pikaajaliselt turul tegutsenud firma Eventus EA ja IMG Numeri OÜ ühinemisel. Ühinemiskuupäevaks oli 1.november 2012 ja Äriregistrisse tehti kanne 19.detsembril 2012.a. Seejuures oli ühendavaks äriühinguks OÜ Eventus EA, kuid peale ühinemist jätkatakse tegevust IMG Numeri OÜ nime all.

Ühinemise tulemusena tekkis IMG Numeri OÜ ettevõtete grupp, kuhu lisaks emaettevõttele kuuluvad tütreid Hansaconsult OÜ, SIA Numeri ja sidusettevõtte UAB IMG Numeri.

Täna töötab kontsernis kokku ligi 70 raamatupidajat, kelle teenindada on rohkem kui 800 klienti.

Ettevõtete grupi strateegiline eesmärk on kasvada Balti riikides juhtivaks raamatupidamisteenuste pakkujaks. Lätis tegutseb tütarettevõtte SIA Numeri, mis peale ühinemist teise firma SIA Kontu Birza'ga detsembris 2012 tõstis Numeri brändi Läti viie suurema teenusepakkuja hulka. Leedus tegutseva UAB IMG Numeri kliendiportfell on grupi ettevõtetest hetkel väikseim kuid praegustes turutingimustes on tal suured arenguvõimalused.

IMG Numeri teeb märkimisväärseid investeeringuid infotehnoloogiste süsteemide arendamisse, eesmärgiga võtta 2014. aastal kasutusele e-arved ja automaatne dokumendiedastus nii kliendilt raamatupidajale kui ka kliendi erinevate üksuste vahel. Eesmärk on teha teenus kliendile võimalikult mugavaks ja kättesaadavaks.

Täpne ja kliendi huve arvestav raamatupidamine on olnud kõigi ühinenud ettevõtete olulisim eesmärk. Keskendumine kvaliteedile jääb ka tulevikus ettevõtte prioriteediks, mille saavutamiseks laiendatakse sisekontrolli tegevust ning koolitatakse järjepidevalt raamatupidajaid rahvusvahelise raamatupidamisstandardi IFRS ning kohalike seaduste alusel. IMG Numeri OÜ teeb tihedat koostööd IMG Konsultantiga AS tagamaks klientide nõustamine maksunduse, äri- ja tsiviilõiguse ning finantsprobleemide lahendamisel.

Finantssuhtarvud:	2013	2012
Puhasrentaablus (%) (puhaskasum/müügitulu*100)	7,51	7,90
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) (käibevara/lühiajalised kohustused)	1,97	1,57
ROA (%) (puhaskasum/varad kokku *100)	20,08	20,09
ROE (%) (puhaskasum/omakapital kokku *100)	33,93	48,20

Lisa 4. IMG Numeri OÜ konsolideeritud majandusaasta aruande konsolideerimata bilanss

IMG Numeri OÜ

2013. a. majandusaasta aruanne

Lisa 21 Konsolideerimata bilanss (eurodes)

	30.09.2013	30.09.2012
Varad		
Käibevara		
Raha	136 751	98 738
Nõuded ja ettemaksud	268 119	130 027
Kokku käibevara	404 870	228 765
Põhivara		
Finantsinvesteeringud	114 598	0
Nõuded ja ettemaksud	8 664	0
Materiaalne põhivara	60 930	18 792
Immateriaalne põhivara	18 001	0
Kokku põhivara	202 193	18 792
Kokku varad	607 063	247 557
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad ja ettemaksud	220 532	145 705
Eraldised	790	0
Kokku lühiajalised kohustused	221 322	145 705
Pikaajalised kohustused		
Võlad ja ettemaksud	0	1 244
Kokku pikaajalised kohustused	0	1 244
Kokku kohustused	221 322	146 949
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	46 320	17 370
Ülekurss	76 158	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	168 163	33 511
Aruandeaasta kasum (kahjum)	95 100	49 727
Kokku omakapital	385 741	100 608
Kokku kohustused ja omakapital	607 063	247 557

Lisa 5. IMG Numeri OÜ konsolideeritud majandusaasta aruande konsolideerimata kasumiaruanne

IMG Numeri OÜ

2013. a. majandusaasta aruanne

Lisa 22 Konsolideerimata kasumiaruanne (eurodes)

	01.10.2012 - 30.09.2013	01.01.2012 - 30.09.2012
Müügitulu	1 462 867	633 275
Muud äritulud	1 429	0
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-122 265	-2 451
Mitmesugused tegevuskulud	-267 565	-135 582
Tööjõukulud	-972 554	-417 072
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-22 401	-13 746
Muud ärikulud	-912	-24
Kokku ärikasum (-kahjum)	78 599	64 400
Finantstulud ja -kulud	24 106	-107
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	102 705	64 293
Tulumaks	-7 605	-14 566
Aruandeaasta kasum (kahjum)	95 100	49 727

SUMMARY

COMPILING AN ANNUAL REPORT AND THE EFFECTS OF THE NEW ACCOUNTING DIRECTIVE (ON THE EXAMPLE OF IMG NUMERI OÜ)

Kätlin Talvoja

The thesis is written in Estonian and its volume, including references, is 38 pages. The thesis includes 2 figures and 4 tables. It contains references from 24 authors.

Compiling and submitting an annual report is mandatory for all companies and it has to comply with the form fixed by law. On the one hand the rules simplify the work of the compiler of the report but also that of the report's consumers.

Estonia's goal has been bringing accounting reporting into compliance with the international financial reporting standards, also known by the abbreviation IFRS. Most of the public interest entities, such as publicly traded companies, banks and insurance companies already use IFRS rules entirely. The reporting of small and medium enterprises was planned to be consolidated with the simplified standard or the SME IFRS.

Estonia's endeavours have received an appreciable setback with the directive approved in 2013 (Directive 2013/34/EL), the full extent of which has not become clear due to ongoing disputes.

With the new Directive the European Union wished to reduce the administrative burden of small enterprises and increase the clarity and comparability of financial statements. In Estonia however the result is a situation where the Directive forbids requiring cash flow and equity change reports and some other extras required today from small size enterprises, which form a vast majority of the total number of our companies, which as a result reduce transparency.

Fortunately Member States have been left with the right to not apply a lot of the amendments and it may be assumed that where given the choice, Estonia will continue in its prior direction.

Estonia has disputed the provisions of the Directive, which hinder the use of SME IFRS and as it is difficult to predict the results of the dispute, submitting the 2016 reports according to the new rules needs to be prepared for.

The purpose of the thesis herefore is to study the applicable principles that form the basis of compiling annual reports, the new rules arising with the new Directive and their effect on Estonian companies and on the consumers of the information in annual reports. As the new Accounting Directive will be in force from 2015, the author finds analysing its contents and possible applications as a current and interesting task.

The thesis will be looking for an answer to the following question. Does the new Accounting Directive – 2013/34/EL – have a significant effect on Estonia and if yes, whether it is positive or negative.

The author has used a qualitative research method as the method of analysis, which is the analysis of the balance sheet and income statement of IMG Numeri OÜ's consolidated annual report. Publications discussing annual reports and the new Directive and appropriate current media coverage have also been used in the thesis.

The thesis is divided into two main parts. The first part gave an overview of compiling an annual report. For this, the more important valid legal acts, which are the Accounting Act and the Estonian Accounting Standards Board guidance, have been processed. The history and field of activity of the company used for the analysis was shown in the second part and the balance sheet and annual report for 2013 were compiled based on the currently valid rules and those becoming applicable with the coming into force of the new Directive. To assess the effects of the new Accounting Directive the text of the Directive, the explanatory statement and several articles describing the topic have been thoroughly acquainted with.

On the author's opinion the aim of the thesis has been achieved, because the prescriptions arising from the new Directive significantly alter the rules applicable today.

With the new Directive the European Union wished to especially reduce the administrative burden of small enterprises – on the EU's estimation about 20% of companies – whereas in Estonia it affects almost all companies. The emerging situation has definitely not been Estonia's

goal, whose aim has been bringing accounting reporting into compliance with IFRS standards. Implicit evidence of this is also Estonia's decision to dispute the provisions of the new Directive before the European Court.

On the author's opinion the shortened version of the balance sheet and income statement, the exclusion of cash flow and equity and some other extras required today significantly reduce the transparency of the companies and of the economic environment. Paradoxically the administrative burden of Estonian economic operators may even increase, as thanks to the information submitted electronically, the Statistical Office could deliver nearly 80% of the company's calendar year's report already prefilled.

The author's suggestions are as follows:

1. Estonia should use all opportunities where the Directive allows a Member State to act flexibly in order to retain a situation similar to existing rules.
2. More appropriate parameters for Estonia for designating the size of companies should be applied for as a result of which the proportion of small enterprises would be 20%, which is the average in the European Union, instead of 99%.
3. To apply for a special permit for companies who by today have fully changed over to international financial reporting standards, so they could continue submitting reports according to the IFRS rules. Allowed also today according to the Accounting Act.
4. To inform involved interest groups of the new rules early for the smooth organising of the transition process.

In conclusion it must be said that fortunately the Member States have been left with a considerable amount of decision-making power and the final effect in relation to the new Directive will only become clear for Estonia during 2015 and the annual report for 2016 will already need to be compiled according to the new rules.